

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1⁰⁰, lanskoletne 2⁰⁰; mesečna naročnina Din 20⁰⁰, za tujino 30⁰⁰. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71.

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo. Oglasi po tarifi in dogovoru.

Uprava
Ljubljana, Gradišče 10, tel. 30-68.
Podružnica v Mariboru, Alek-
sandrova cesta št. 24, tel. 29-60.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. ček. rač.: Ljubljana 15.621.

Št. 195

Ljubljana, torek, dne 25. avgusta 1931

Leto II.

Ramsay MacDonald,
predsednik odstopivše delavske vlade v Angliji.

Inozemska priznanja Nj. Vel. kralju

Pariz, 24. avgusta. AA. List »Journal des Débats« prinaša dolg članek na dveh stolpcih, posvečen desetletnici vladanja Nj. Vel. kralja Aleksandra. Članek je izšel pod naslovom »Lekcija enega desetletja«. Pisec v njem najprej ugotavlja, da se teh 10 let sklada z mladostno krizo jugoslovanske države in da je minulo desetletje dalo razne nauke. Pisec se v mislih vrača v začetke vladanja Nj. Vel. kralja Aleksandra in pravi, da so odstranjeni težkoče, ki jih je mladi vladar moral premagati, da okrepi notranje edinstvo in zunanji prestiž države. Ze to delo bi zadoščalo, da bi vladar prišel v zgodovino. Na mednarodnem polju je dosežena stabilnost države po zaslugi neomajnosti in zvestobe zaveznikov in ohranitve zvez solidarnosti. Mala antanta predstavlja najugodnejši primer te politike. Cela vrsta pogodb z Grčijo, kakor tudi koristni, čeprav ne ravno prijateljski odnosi z bivšimi neprijatelji, so mnogo doprinesli k izvedbi teh nalog.

Notranje delo je bilo mnogo težje. Pod Njegovim režimom se je izpremenila slika države in so se še bolj nadaljevali napori za zmago ideje integralnega jugoslovanstva, pri čemer so bile vpoštevane tradicije prošlosti in nekatere heterogenosti, katerih združitve je najvažnejši pogoj državnega razvoja.

Nj. Vel. kralj je v roku 2 in pol leta izvršil zakonodajno delo, ki je impozantnejše od dela, izvršenega v desetih letih po združitvi. Jugoslovanski narod je pokazal, da razume kraljevo željo in je 16. t. m. soglasno in enodušno manifestiral hvaležnost prebivalstva in njegovo privrženost do kraljeve osebe.

Svečanosti »Jadranske straže« v Zagrebu

Zagreb, 24. avgusta. AA. V zvezi s pripravami za velike svečanosti o priliki posvetitve zastave Jadranske straže v Zagrebu, druge zastave, kar jih dozdaj Jadranska straža ima in ki bo pripadala krajevnemu odboru II. v Zagrebu, je bil v soboto 22. t. m. ob 17. sprejet v dvoru na Bledu od maršala dvora Jetiča prvi tajnik Jadranske straže v Zagrebu Ante Matjašević. Kakor je bilo že objavljeno, bo kumica zastave Nj. Vel. kraljica Marija. O priliki sprejema je Matjašević predal maršalu dvora spominske žebeljčke za Nj. Vel. kralja, Nj. Vel. kraljico, Nj. Vis. prestolonaslednika Petra, Nj. Vis. princa Tomislava in princa Andreja in Nj. Vis. kneza Pavla in kneginjo Olgo. Obenem je g. Matjašević obširno poročal o pripravah, ki se vrše za te svečanosti in ki so v polnem teku, ker se dnevi teh svečanosti hitro bližajo. Pričakuje se, da bo posvetitev zastave Jadranske straže ena izmed največjih nacionalnih manifestacij. Zato se bo danes vršila v Splitu seja izvršilnega odbora Jadranske straže pod predsedstvom bana Primorske banovine g. Iva Tartaglije. Na tej seji bodo sprejeti sklepi o temi, naj se povabi na udeležbo čim večje število članov Jadranske straže in ostalih narodnih prebivalcev.

Zastopnik dodekaneških Grkov v Beogradu

Beograd, 24. avgusta. o. Včeraj je prispel iz Aten v Beograd zastopnik dodekaneških Grkov pri DN dr. Zervos. Bil je na grobu neznanega junaka na Avali in je nanj položil v imenu dodekaneške mladine venec s trakom in napisom: »Heroju herojev v veliki vojni«. Drug venec je dr. Zervos položil na grob blagopokojnega kralja Petra na Oplenju. Snoči je odpotoval v Zenevo, da se tam udeleži zasedanja Društva narodov.

Mednarodne strelske tekme v Varšavi

Varšava, 24. avgusta. AA. Včeraj ob 11. dopoldne so se v Lvovu začele mednarodne strelske tekme, ki se jih udeležujejo zastopniki 18 držav. Otvoriti teh tekem je prisostvoval tudi predsednik poljske republike. Ko so izstrelili 18 topovskih strel, so razobesili 18 zastav držav, katerih zastopniki se udeležujejo teh tekem.

Padec Mac Donaldove vlade

Celotna laburistična vlada je odstopila — Spor med MacDonaldom in delavskimi zvezami — Nevarnost razkola v laburistični stranki — Vzroki sedanje krize

London, 24. avgusta. AA. Angleški kralj se je vrnil iz Balmorala v London. Po prihodu ga je obiskal predsednik angleške vlade MacDonald in mu obširno poročal o političnem in gospodarskem položaju v Angliji.

Po tem sestanku so imeli ministri z MacDonaldom dolga posvetovanja.

London, 24. avgusta. d. Kabinet je že včeraj ponoči sklenil, da odstopi. Danes dopoldne je bila ostavka predložena kralju. Kralj je sicer sprejel voditelje vseh treh strank angleške spodnje zbornice. Proti vsemu pričakovanju pa sestave nove vlade ni poveril konservativnemu voditelju Baldwinu, temveč je naročil odstopivšemu ministrskemu predsedniku MacDonaldu, naj bi sestavil vlado narodne koncentracije. V to vlado stopijo trije ali štirje člani delavske stranke, dalje trije ali štirje konservativci in trije liberalci. Od odstopivših ministrov vstopijo v novo vlado MacDonald, Snowden, Thomas in Sankey. Liberalci odpošljejo v vlado najbrže poslanca Samuela in Readniga, nikakor pa ne Lloyd-Georga, ki je bolan. Od konservativcev vstopita v koncentracijsko vlado najbrž Baldwin in Chamberlain. O drugih kandidatih konservativne in liberalne stranke do te ure še ni odločitve.

Nova vlada bo najprej znižala število ministrov na 11 ali 12, da tako demonstrira za splošno varčevanje. Tudi se bo takoj lotila znanega varčevalnega programa, ki pa se bo še po zahtevah liberalcev in konservativcev popravil. Ko izvede ta program, bo vlada razpisala nove volitve in jih dokončala, potem pa bo odstopila. Sestava nove vlade se pričakuje še za noč. MacDonald je listo že pripravil.

London, 24. avgusta. d. Razvoj angleške vladne krize bo imel za posledico razkol delavske stranke. Ze v odstopivšem kabinetu MacDonald so nastala velika neso-

glasja glede varčevalnega programa. Devet članov vlade se je odločno izreklo proti znanim MacDonaldovim predlogom; to so bili ministri: Henderson, Alexander, Graham, Addison, Adamson, Johnston, Clynes, Lansbury in Greewood. Ti ministri, nekateri deli delavske stranke in pa strokovne organizacije nasprotujejo MacDonaldovim načrtom glede vstopa v novo vlado in napovedujejo najostrejši odpor.

Demisija Mac Donaldove vlade je brez dvoma eden izmed največjih političnih dogodkov v tekočem letu. Eksperiment s socialistično vlado v Angliji je s tem končan in njegov konec ni ravno sijajen. Sicer je padla MacDonaldova vlada vsled težkoč, ki bi jih ne mogla premagati nobena druga vlada na svetu. Toda če se pomisli, s kakšno samozvestjo in s kakšnimi naravnost drznimi obljubami so se lotili angleški laburisti svojega eksperimenta, pomeni sedanjí konec njihove vladavine zares popoln neuspeh.

Angleške finance se nahajajo vsled deficita, ki se ceni na preko 30 milijard dinarjev, v skrajno kritičnem položaju. Dejstvo, da je laburistična vlada dopustila, da je do tega prišlo, je brez dvoma ena izmed največjih njenih napak. Razume se, da je bilo treba skrbeti za par milijonov brezposelnih, ki jih ima Anglija, toda na drugi strani zopet stoji, da bi bila imela ravno laburistična vlada dovolj avtoritete, da bi bila lahko vsilila tudi delavstvu trajnejšo rešitev vprašanja, nego je bilo šablonsko podpiranje brezposelnih iz državnih sredstev. Anglija razpolaga brez dvoma z dovolj možnostmi, ki bi omogočile tako trajno rešitev vprašanja.

Posebno v prvih časih, takoj po šumnih uspehih laburistične stranke pri zadnjih volitvah, je MacDonald razpolagal s tako avtoriteto. Ni pa je izkoristil tedaj, temveč

še le sedaj, ko mu je začela iti voda v grlo, je nastopil za to, da bi se sedanja politika glede brezposelnosti revidirala. Sedaj pa je naletel pri delavskih zvezah na najodločnejši odpor. Te poslednje nočejo ničesar slišati o kakršnemkoli znižanju izdatkov za brezposelne. Na drugi strani pa stojijo konservativci in liberalci na stališču, da se dajo prirediti znatne vsote le v postavkah te vrste.

Spricho grozečega poloma državnih financ je MacDonald vendar izdelal načrt za sanacijo proračuna, toda z njim je naletel na najhujši odpor od vseh strani, v prvi vrsti, kot rečeno, od strani enega dela svoje lastne stranke. Iz tega položaja ni bilo drugega izhoda razen demisije.

S padcem MacDonaldovega kabineta je napravljen v Angliji obenem tudi konec paradoksalnemu parlamentarnemu položaju, ki je obstojal v tem, da se je par let držala na krmilu vlada, ki ni niti razpolagala z večino. To ji je bilo mogoče le vsled nepremostljivih nasprotij, ki ločijo konservativce in liberalce v dva skrajno sovražna si tabora. Liberalci so vsled tega antagonizma stalno podpirali MacDonaldovo vlado in ji pomagali preko vseh nevarnosti, dokler ni potrkala na vrata nevarnost popolnega finančnega poloma.

Kako se bodo razvijale prilike v Angliji po padcu Mac Donaldove vlade, je težko prerokovati. Kralj želi, da bi prišlo do koalicijske vlade, ki bi bila sestavljena iz moči vseh treh strank ter tako imela dovolj avtoritete, da bi se mogla z uspehom lotiti dela za rešitev finančne krize. Mnogi zopet izključujejo tako možnost in to vsled globokih nasprotij med konservativci in ostalima dvema strankama. V slučaju, da bi bila vlada »nacionalnega edinstva« nemogoča, bo torej sledila laburistični dobi v Angliji zopet doba konservativcev.

V Varšavi računajo s francosko-ruskim paktom

Informacije poljskega lista »Gazeta Polska« — Pariška pogajanja so dovedla do pozitivnih rezultatov — Pogodba o nenapadanju med obema državama bo ustvarila atmosfero vzajemnega zaupanja.

Varšava, 24. avgusta. AA. »Gazeta Polska« prinaša članek pod naslovom »Francija in Sovjeti«, v katerem komentira francosko-sovjetska pogajanja in ugotavlja, da so ta pogajanja, kakor vse kaže, dovedla do pozitivnih rezultatov. Ni dvoma, pravi list, da je bila poljska vlada lojalno obveščena o teh pogajanjih po zavezniški Franciji. Vsak korak na poti k okrepljeni miru, pravi list, zbudi živo zanimanje, a tak korak bi bila tudi sklenitev francosko-sovjetskega pakta. Najnovejša evolucija sovjetske zu-

nanje politike kaže, da utegne pri Sovjetih v resnici vladati želja po miru, ki je tako neobhodno potreben za izvedbo njihovega gospodarskega načrta.

Nato omenja list izjavo, ki jo je poljski zunanji minister Zaleski v januarju dal v evropskem odboru, v kateri je naglasil željo Poljske, naj bi se poljsko-sovjetski odnosi stabilizirali in normalizirali. List hkrati opozarja na to, da je minister Zaleski pri tisti priliki izjavil, da pomeni povabilo na Sovjete k sodelovanju v vse-

evropskem odboru najboljši dokaz, kako absurde so pripovedke o dozdnevni protisovjetski blokadi. Sklenitev pakta o nenapadanju med Francijo in Sovjeti, končuje list, naj ustvari atmosfero vzajemnega zaupanja, ki bo animirala mednarodno sodelovanje in javno mnenje onih držav, ki si žele tega sodelovanja. Na koncu list z zadoščenjem ugotavlja pozitivni rezultat sedanjih sovjetskih pogajanj in izraža željo, naj bi ta rezultat doprinesel k stabilizaciji mira.

Rešitev vladne krize na Madjarskem

Novo vlado je sestavil grof Karolyi — Francoski demanti vesti o političnem pritisku

Budimpešta, 23. avgusta. AA. Korbiro poroča: Vsemu prebivalstvu in javnemu mišljenju je odleglo, ko se je razširila vest o tem, da je grof Julij Karolyi sestavil novo vlado. Okolnost, da je v tej vladi prevzel zunanje zadeve minister Valko, tolmačijo listi zelo ugodno, ker je Valko tudi znan strokovnjak na finančnem polju.

Nova vlada je sestavljena takole: ministrsko predsedstvo in začasno tudi finančno ministrstvo grof Julij Karolyi, zunanje ministrstvo Valko, notranji minister Franc Kerestes-Fischer, minister za vere in prosveto Aleksander Ernst,

metijski minister Bela Ivadi, trgovinski minister Bela Kenez, pravosodni minister Tibor Ziltvay, minister za narodno brambo Julij Gömbös,

minister za socialno politiko ad interim Aleksander Ernst, minister brez portfelja Janos Majer.

Budimpešta, 24. avgusta. AA. Danes so

ministri kabineta grofa Karolyja položili prisego pred regentom Horthyjem, ki jih je nato sprejel v avdienci.

Budimpešta, 24. avgusta. AA. MTI poroča: Pooblaščen francoski minister v Budimpešti je izdal uradno poročilo, v katerem proglašja vse glasove o tem, da bi bila pri pogajanjih za posojilo Madjarski igrala vlogo politična vprašanja, za popolnoma izmišljena. Posojilo je sklenjeno ob udeležbi francoskih bank in vesti o tem, da bi bila pogajanja zanj v zvezi s pogajanjimi v Lülafüedu, so docela neresnične.

Budimpešta, 24. avgusta. d. Opozicijski tabor je sprejel novo vlado izredno nepopoljno. Na splošno poudarjajo voditelji opozicijskih strank, da predstavlja nova vlada po svoji sestavi nespremenjeno nadaljevanje dosedanjega političnega in gospodarskega kurza, ki je pahnul deželo v finančno katastrofo. Vodja opozicijskih liberalcev Rassay je izjavil, da je grof Julij Karolyi, namesto, da bi bil sestavil vlado narodne enotnosti, ki bi bila edina v

stanju, da likvidira propadli desetletni režim, sestavil vlado sence grofa Bethlena, ki ji manjkajo strokovno znanje, prestiž in politična rutina. Sploh naglašajo opozicijski voditelji, kako med drugimi tudi bivši predsednik vlade Štefan Friedrich, da bodo nadaljevali boj tudi proti novi vladi. Vse opozicijske stranke zahtevajo, da se skliče parlament, a vlada bi hotela, da se počitnice ne prekinejo.

Demantirana izjava g. Venizelosa

Atene, 24. avgusta. AA. Atenska agencija poroča: V neki brzojavki iz Bukarešte, objavljeni v nekem beograjskem listu, se trdi, da je predsednik grške vlade Venizelos baje dal tole izjavo o priliki svojega obiska v Romuniji: »Res je, da je neka velasila predlagala Grčiji zvezo. Toda ko sem bil obveščen o ciljih te zveze, sem predlog kategorično odbil.«

S pristojnega mesta smo pooblaščenim ugotovili, da predsednik grške vlade ni dal take izjave.

Dunajski sadni trg

Dunaj, 24. avgusta. d. Na tukajšnji sadni trg je prišlo danes iz Madjarske 13 vagonov grozdja in 2 vagona šumadinskih češpelj, iz Češkoslovaške 2 vagona hrušk, iz Italije 1 vagon grozdja in 14 vagonov breskev. Tendence medla, cene splošno nižje.

Učiteljstvo in javnost

Ni lahka in zavidanja vredna naloga, ki jo ima vršiti naše učiteljstvo. V šoli silni napor, da se mladino, ki je še mnogo pod vplivom v vojni nastale psihoze, izven šole več ko preveč zlohotne in le malo dobrohotne kritike, doma pa dostikrat težke skrbi za lasten dom, da mora v resnici imeti vsak učitelj mnogo idealizma, da kljub vsem težavam vrši svojo prosvetno misijo med narodom. A ta misija je z učiteljskim poklicom nerazdružljivo zvezana in kakor v vsej preteklosti, tako bo tudi v bodočnosti pričakovala javnost, da je učitelj prosvetni voditelj na deželi. Prav tako pa je tudi brez vsakega dvoma, da hoče učiteljstvo ostati tej svoji nalogi zvesto in da ni to le prazna beseda, dokazuje vse ogromno prosvetno in gospodarsko delo, ki ga vrši naše učiteljstvo po vseh naših narodnih društvih.

Zato gre tudi učiteljstvu za njegovo delo vse priznanje javnosti, ki se v glavnem te svoje naloge tudi zaveda. Toda treba je, da se javnost te svoje naloge zaveda še v večji meri, ker le tako bo učiteljstvu omogočeno, da postane res žarišče vsega prosvetnega dela in obenem stebler jugoslovanskega nacionalizma.

Politične razmere so nekoč skoraj onemogočale, da bi moglo učiteljstvo v vsem obsegu vršiti svojo izvenšolsko nalogo. Kajti takrat, ko so imele besedo stranke, se je od učiteljstva v prvi vrsti zahtevalo, da je agitator za stranko. Kdor je bil strankarski priganjač, ta je bil od stranke nagrajen, kdor pa te ne baš ponosne naloge ni vršil, ta je moral biti pripravljen na marsikatero preganjanje. Ko pa se je režim menjal, je bil zopet v nevarnosti, da bo preganjan zato, ker je vršil to, kar se je od njega zahtevalo. Tako je bil podeželski učitelj v stalni nevarnosti, da bo imela vsaka sprememba režima zanj najtežje posledice in čisto varen je bil prav za prav le oni učitelj, ki bi se znal prilagoditi vsaki spremembi politične situacije, ki bi znal vsak hip menjati svojo barvo. Jasno je, da so takšne razmere morale nad vse slabo uplivati na učiteljstvo, ker že nihče ni več vedel, če mu bo v škodo prosvetno delo, ki ga vrši med narodom. V čast učiteljstvu je treba reči, da je učiteljstvo samo tudi še pravočasno spoznalo, kako velika nevarnost mu preti, če se ne bi emancipiralo od kvarnega upliva strankarskega boja. Po težkih naporih se je ta emancipacija tudi posrečila in danes je vse učiteljstvo enotno združeno v svoji organizaciji in zato tudi dovolj močno, da se loti samo svojega dela in da je samo v službi naroda in prosvetnega dela.

Če se je znalo osamosvojiti učiteljstvo od starih predsodkov, pa še ni mogoče reči, da se jih je znala čisto oprostiti tudi javnost. Še vedno je dosti ljudi, ki bi hoteli, da je učitelj samo organizator za to ali ono skupino, še vedno je dosti ljudi, ki ne morejo prav razumeti, da je pravo prosvetno delo mogoče le, kadar se vrši samo na narodni podlagi in kadar nima drugega interesa, kakor da koristi kralju, državi in narodu. Je pa še dosti drugih predsodkov, ki so krivi, da ni še prišlo do popolnoma harmoničnega sodelovanja med šolo in domom. Ni še čisto izginila ona stara miselnost, ko da se prosvetnega delavca sodi predvsem po njegovem socialnem položaju, ne pa po njegovem dejanskem delu. Tisto čisto starokopitno vihanje nosov še vedno ni čisto izginilo, pa čeprav je tako smešno, da si ga more dovoliti le človek brez vsakega okusa.

Je pa še dosti drugih vzrokov, da se še ni razvilo prosvetno delo na deželi — in tudi v mestih — do one višine, kakor bi bilo v interesu naroda. Vse te vzroke je treba počasi pričetiti odpravljati in sicer čisto po načrtu. Zato pa je tudi potrebno, da se z vso odkritosrčnostjo pogleda resnici v oči, in naj bi ta bila včasih še tako neprijetna. Prepričani smo, da se bo skupščina jugoslovanskega učiteljstva tudi s temi delikatnimi stvarmi bavila, želeli pa bi, da bi se prihodnja skupščina posvetila samo temu vprašanju: kako odpraviti vse težave, ki ovirajo učiteljstvo pri njegovem prosvetnem in narodnem delu. Kakor smo že omenili, je velik del teh vzrokov na strani javnosti, toda nekaj jih je tudi na strani učiteljstva. Ta ugotovitev pa nima nobenega očitajočega namena, temveč naj bo samo vzpodbuda, da se doseže še večji napredek, kakor je že dosežen.

Žarišče prosvetnega dela in stebler jugoslovanske misli mora biti naše učiteljstvo. Nobenega dvoma ni, da naše učiteljstvo to tudi hoče biti, prav tako pa ni dvoma,

Zaključek zborovanja Učiteljskega združenja

Topla resolucija vdanosti in hvalečnosti napram Nj. Vel. kralju

Beograd, 24. avgusta. I. Danes se je zborovanje JUU nadaljevalo. Ko je predsednik Rašić otvoril zasedanje, so prečitali zapisnik in nato je vseučiliški profesor, zgodovinar dr. Čorović predaval o jugoslovanski misli v teku zgodovine. Predavanje dr. Čorovića so vsi prisotni sprejeli z velikim navdušenjem. Nato so prečitali poročilo finančnega odbora, ki so ga soglasno sprejeli. Sledilo je poročilo za predloge in resolucije. Najprej so razpravljali o svoji resoluciji za kralja: »Enajsta glavna skupščina JUU izjavlja najbolj globoko hvalečnost napram Nj. Vel. kralju Aleksandru I. za njegovo lastno ročno pismo, ki ga je poslal jugoslovanskim učiteljem in v katerem je najlepše označil delo učiteljev in JUU. V svojem kralju so jugoslovanski učitelji našli svojega največjega učitelja. Pokazal nam je v preteklosti in sedanjosti svojim svetlim zgledom, kako je treba služiti očetnjeni. Učitelji so mu vedno sledili kot v vojni za osvoboditve jugoslovanskega naroda, tako v miru in delu za procvit naše lepe domovine. Našemu največjemu jugoslovanskemu nejamu Nj. Vel. kralju Aleksandru I. obljubljamo, da bomo pri dograditvi srečne in močne očetnjave pomagali z vsem svojim srcem, s svojo mislijo in z vsemi svojimi silami. Živel naš kralj Aleksander I.«

Sprejeli so nadalje resolucijo o potrebi, da se zboljša gmojni položaj učiteljev.

Nato je učitelj g. Josip Lapajne iz Cerkelj pri Kranju pozval skupščino, da se pridruži spomenici nadškofa dr. Bauerja glede naših narodnih manjšin v Italiji in Avstriji in manifestira, da bi te dve državi dali našim manjšinam šole za našo dečo vsaj v toliki meri, v kolikrški je dala naša država njihovim manjšinam pri nas. Skupščina je z navdušenjem sprejela predlog g. Lapajne.

Na zborovanju so se sprejele tudi vse ostale resolucije, nakar so bili izvoljeni člani nove uprave in nadzorstvenega odbora. Predsednik Rašić je nato zaključil zborovanje.

Popoldne sta se konstituirala upravni in nadzorstveni odbor. Za predsednika je bil ponovo izvoljen Rašić. Nato je centralna uprava poslala svojo delegacijo, kateri so se pridružili po trije delegatje vsake sekcije, k prosvetnemu ministru, ki je učitelje sprejel ob 18. uri. Delegatje so mu izročili resolucijo in ga prosili, naj se zavzame, da bi se izpolnile njihove prošnje. Ob 21. uri je bil v hotelu »Imperial« banket, ki se ga je udeležilo preko 300 povabljenec. Banketa se je udeležil tudi prosvetni minister. Ponoči se je del delegatov in delegatkin vrnil v svoje kraje, ostali pa bodo jutri odšli na Oplenac, da se poljubno manom pokojnega kralja Petra. Davi so zastopniki vseh

sekcij položili na Avali venec na grob neznanega junaka. Pri tej manifestaciji so zastopali slovenske učitelje gg. Kobal, Sestan in Grum.

Govor ministra Maksimovića učiteljem

Beograd, 24. avgusta. AA. Na včerajšnji slavnostni obletnici jugoslovanskega učiteljskega združenja je imel prosvetni minister Boža Maksimović ta-le pozdravni nagovor na učitelje:

»Narodne šole in narodni prosvetitelji so bili vedno med prvimi skrbniki in nalogami države. Zato mora biti vse to delo osnovano na stalni in izvrsti prosvetni politiki, ki se ne sme spreminjati in prekinjati. Kraljevski vladi pri izvajanju te politike ni za zahvalo niti ne za priznanje, nego vrši veliko svojo dolžnost tako, kakor vrše in morajo vršiti svojo visoko dolžnost narodni učitelji. V to naporno in vestno delo morajo učitelji in učiteljstvo položiti vso svojo vero. Ves ta trud, ki ga vi imate pri tem poslu za visoke namene, ne more ostati brez uspeha.

Med potmi, ki vodijo k visokim idealom in k napredku jugoslovanskega naroda, je prosvetiteljsko delo na prvem mestu. Narodni učitelji! Na tem potu niste bili nikdar zadnji. Bili ste vedno prvi in taki boste tudi poslej. Na tem potu bodo učitelji žrtvovali vse svoje sile. Z navdušenimi srci, polnimi fantazije, in s svojim nastopom boste vi mladi Jugoslavi pravi prosvetitelji in odgojitelji ter učitelji pravega nacionalizma.

Jugoslovanska misel — da ponovim besede, izrečene ob enaki priliki — je šla preko raznih jaz od pesnikov in romantikov ter ilirske dobe, preko navdušenih manifestacij množičnih intelektualcev vse do velike vojne, šla je skozi vojno in skozi veliki ogenj svetovnega požara in iz vsega izšla zmagovita. Zdaj se mora pretvoriti v eno srce, eno mišljenje in eno misel. To je lista nalog, ki jo morate vi izvršiti. Tej nalogi morate posvetiti vse svoje sile. S to mislijo morate živeti in umreti. Samo tako boste vi, narodni učitelji, izpolnili nade, ki jih v vas polagata Nj. Vel. kralj in domovina. In le tako boste tudi strah sovragom.

V tem delu združite vse svoje napore. Prosim vas, bodite složni! Ne razdvajajte se! Ne trgajte vrst narodnega učiteljstva! Idite samo naprej, zakaj naprednim Bog pomaga. V vas je moč naroda, v vas sta kralj in narod, na vas gleda zgodovina stoletij.

Vršite svoje delo zvesto in neomajno kakor zmerom. Taka je vaša misija.

S to mislijo pozdravljam to vašo impozantno skupščino in vam želim, da bi bilo vaše delo koristno in plodno.

Nova odkritja o atentatorjih na vlake

Nejasno zadržanje avstrijskih oblastev — Hranilovićev potni list na ime Markus Broz — Aktivna sokrivda Madjarske

Dunaj, 24. avgusta. n. Odkritja, ki jih objavljajo oni tukajšnji listi, katerim je do ugleda in časti Avstrije, prinašajo na dan čedalje senzacionalnejše stvari v zvezi z atentati na jugoslovanske vlake. Posebno senzacija tvori odkritja lista »Abend«, ki dokazujejo, da niti zadržanje avstrijskih oblastev napram zločinskim početjem prda jih emigrantov ni bilo vedno jasno. Nedvomno pa je zopet dokazana naravnost aktivna sokrivda madjarskih oblastev.

Uradno ponarejeni osebni dokumenti in legitimacije tvorijo — piše »Abend« — poleg bomb in peklenjskih strojev najdragocenejša sredstva hrvatskih zarotnikov. Vsi agenti te tolpe imajo ponarejene potne liste, ki jim jih izdajajo v poljubnem številu madjarske državne oblasti. To se zdi skoro neverjetno — dodaja omenjeni list —, toda da bo ta na sebi naravnost nezasišana trditev verjetna, ugotovljamo sledeče:

Tudi atentator Stanko Hranilović, ki ga sedaj avstrijske oblasti vneto iščejo, ima ponarejen potni list. Ta ponarejeni dokument nosi številko A 130.849 — 203.605 in izdala ga je mestno načelstvo v Budimpešti dne 24. februarja 1930. Potni list je izdan na ime Markus Broz, a poklic je označen v njem z besedo »novinar«.

Najprej pa šele pride — nadaljuje »Abend« s svojimi odkritji. Ta v Budimpešti ponarejeni potni list je avstrijsko poslaništvo vidiralo dva dni pozneje, t. j. 26. februarja 1930. S tem je bilo poklicnemu metalcu bomb dovoljeno potovanje v Avstrijo. Čim je Hranilović prispel na Dunaj, je najel sobo pri družini Kral, Starhembergasse št. 26.

Kmalu pa se je ugotovilo, da je bil Hranilovićev potni list ponarejen. Tedaj je dunajska policija morala nastopiti proti Hraniloviću: ozvala mu je potni list in predložila seznam ovadbo, h kateri je pri-

ložila tudi zaseženi potni list. Ta se nahaja še sedaj tam, ako niso vsi akti na kak čuden način zginili: kajti prav proti Hraniloviću sploh ni bilo. Isto nejasno zadržanje kažejo dunajska oblastva sploh glede vse tolpe hrvatskih hujskačev. Če bi bila policija izvršila pravočasno preiskavo v hiši št. 7. v Karolinengasse, kjer se nahaja Perčiceva pisarna, ali v hiši Witzner Gürtel 6, kjer je propagandistični lokal Perčičev, ali končno v hiši št. 2 v Herren-gasse, kjer je Sarketičeva pisarna, bi bila sedaj v posesti zelo zanimivega gradiva. Tega pa policija ni storila in imenovane osebe so imele medtem dovolj časa, da so svoje arhive »uredile«.

Posebno poglavje za — nadaljuje »Abend« — tvori uloga, ki jo igra v vsej tej zadevi glasilo prelata dr. Seipela »Die Reichspost«. Zločinec Perčec, ki je dobil od avstrijskih oblastev milijar, naj se pobere iz Avstrije, je še pred kratkim dal tiskati v »Reichspost«, v založbi »Herold« v Straoziggasse, brošuro, ki je namenjena za teroristično propagando. Vprašanje je, kdo je dal denarna sredstva za to brošuro.

Napredovanja in premestitve

Beograd, 24. avgusta. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog ministra za gradnje ter v soglasju s predsednikom ministrskega sveta sta soglasno Franc Emer, tehnični svetnik tehničnega oddelka v Kranju, v 5. skupini, za višjega tehničnega svetnika v 4. skupini 1. stopnji, za tehničnega svetnika v 5. skupini pa je povišan Josip Stolf, višji tehnični priistav tehničnega oddelka banske uprave v Ljubljani, dozdaj v 6. skupini.

Beograd, 24. avgusta. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog ministra za gradnje ter v soglasju s predsednikom ministrskega sveta sta premeščena Ivan Vanjek, tehnični svetnik tehničnega oddelka v Pakracu, k tehničnemu oddelku v Mariboru, in Oskar Jurak, tehnični svetnik tehničnega oddelka v Mariboru, k tehničnemu oddelku banske uprave v Ljubljani — oba po potrebi službe.

Beograd, 24. avgusta. I. Finančno ministrstvo je sprejelo ostavko carinskega posrednika pri carinarnici v Kotoribi Davida Bonača. Carinik 8. položajne grupe Dimitrije Nikolić je bil premeščen iz Maribora v Osijek, carinik 8. položajne grupe v Mariboru Boris Pipuš pa je bil upokojen.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 27. avgusta (d). V južnih Alpah: Napredujoče poslabšanje, soparno, kasneje deževno.

I. mednarodni šahovski turnir na Bledu

Dober start Jugoslovancov — Senzacionalna zmaga Pirca nad Niemcovičem

Bled, 23. avgusta.

Točno ob 9. dopoldne se je pričel v luksuzno in okusno opremljeni dvorani hotela Toplice prvi šahovski mednarodni turnir na Bledu. Na stekleni dvorani hotela so bile v polkrogu razvrščene mize, pred mizami pa je bila s fotelji napravljena intimna ograja med tekmovalci in publiko. Ves dopoldne so prihajali in odhajali ljudje, opazovali posamezne mojstre in obžalovali, da ne morejo prav slediti igri, dobro zavedajo se, da ne prodro v tajnosti posameznih potez. V dvorani je vladala največja tišina, le tu pa tam je nastalo kratko šepetanje, ko se je izvedelo za rezultat te ali one tekme.

Prva partija, ki je bila končana, je bila igra dr. Tartakower — Maroczy. V začetku je bila pozicija za Maroczyja nekoliko kritična, pozneje pa jo je Maroczy izboljšal in dosegel remi po 27. potezi.

Nato je sledila senzacionalna zmaga jugoslovanskega mojstra Pirca nad Niemcovičem. Niemcovič je imel bele in je pričel svojo otvoritev. Kmalu pa je prišel Pirc v napad in dosegel tako močno pozicijo, da se je moral Niemcovič v 28. petezi udati. (Partijo objavljamo z glasami Pirca na drugem mestu).

Aljehin je po zamenjavi dobil tako močno pozicijo, da se je Stolz v 40. potezi vdal.

Ostale partije se dopoldne še niso končale in so se nadaljevale popoldne.

Astaloš je v dobro premišljeni partiji proti Kashdanu, enemu od favoritov turnirja, dosegel remi.

Remi je tudi postala partija Spielmann proti Kostiću in sicer po 58. potezi.

Tudi v nedeljo popoldne pa še nista bili končani partiji Vidmar — Bogoljubov in Colle — Flohr. Vidmar ima nekoliko boljše pozicije Colle ima pa enega kmeta manj ko Flohr, vendar pa ni gotovo, da bi postali partiji več ko remi.

Drugo kolo.

V drugem kolu je igral Pirc s Spielmannom. Oba sta igrala za zmago. Popoldne se je partija nadaljevala ob precej enako močni poziciji obeh.

Tudi partija Flohr — Niemcovič ni bila še dopoldne končana. Flohr je morda bil v nekoliko boljši poziciji.

Dr. Aljehin je nalezl v Tartakowerju na močnega nasprotnika in je bila partija dopoldne prekinjena v nekoliko boljšem položaju za Tartakowerja.

Dopoldne so bile torej zaključene samo te partije: Maroczy je remisiral z Astalošem že po 18. potezi. Bogoljubov je premagal Colla v 34. potezah. Partija Kashdan — dr. Vidmar je bila po 38. potezi remi.

Spielmann premagal Pirca

Bled, 24. avgusta. AA. Danes popoldne so se na velikem šahovskem turnirju nadaljevale ob 14. prekinjene partije. Spielmann je po ostri borbi premagal mladega jugoslovanskega mojstra Pirca, dr. Aljehin je zmagal nad dr. Tartakoverjem, Flohr in Niemcovič sta igro prekinila, prav tako je bila prekinjena tudi igra Kostić — Stolz.

Stanje po 2. kolu je tole: dr. Aljehin 2, Spielmann 1½, Bogoljubov 1 (1), Kashdan, Maroczy, Pirc, Astaloš 1, dr. Vidmar, Kostić ½ (1), dr. Tartakover ½, Flohr 0 (2), Niemcovič, Colle, Stolz 0 (1).

Jutri v torek se bodo odigrale prekinjene partije 1. in 2. kola. Igrali bodo od 10. do 14. in od 16. do 18. V 1. kolu sta bili prekinjeni partiji Colle — Flohr in dr. Vidmar — Bogoljubov, v 2. kolu pa partiji Flohr — Niemcovič in Kostić — Stolz.

V sredo nastopijo v 3. kolu tele dvojice: Stolz — Spielmann, dr. Tartakover — Kostić, Astaloš — dr. Aljehin, dr. Vidmar — Maroczy, Colle — Kashdan, Niemcovič — Bogoljubov in Pirc — Flohr.

Turnir v Banjaluki

Banjaluka, 24. avgusta. k. Danes so jugoslovanski šahovski amaterji odigrali 16. kolo svojih tekemovanj. To predzadnje kolo nacionalnega šahovskega turnirja je prineslo velika presenečenja. Trifunović je bil že tako rekoč naš amaterski šahovski prvak, toda Gabrovšek ga je premagal in tako omajal njegov položaj. Gabrovšek je v zadnjih dneh zelo odločno igral in postal prvak najboljši opasen nasprotnik. Če bi bil od početka tako igral, bi si prav gotovo priboril prvenstvo. Tako pa bo zavzel drugo ali tretje mesto, če bi Trifunović dobil prvo. Trifunović mora odigrati le še eno partijo in sicer s Koničem. Če se bo ta njegova partija zaključila z remijem, bo dosegel 13 točk, Pavlič pa, ki je danes premagal Tota, more doseči 11½ točk, če premaga Kuldižinskega in dr. Bica, s katerim mora dokončati prekinjeno partijo.

V finalu bo borba zelo ostra, ker gre le še za polovico točke. Tot doigra še prekinjeno partijo z Dydzinskim, ki ima sicer boljše pozicijo. Toda tudi Totu ne kaže slabo. Napetost je velika. Zanimanje za končni rezultat narašča dan za dnem. Nocoj se bodo doigrale prekinjene partije, jutri pa poslednje kolo.

Newyorški župan v Budimpešti

Budimpešta, 24. avgusta. AA. Korbiro poroča: da je prispel v Budimpešto newyorški župan James Walker. V Budimpešti ostane tri dni.

Kraljev teden v Ljubljani

Dne 6. septembra 1931. ob pol 11. uri dop. bo v Ljubljani svečano odkritje spomenika Kralju Petru I. Osvoboditelju

Povodom te slavnosti se vrše v Ljubljani sledeče prireditve:

5. septembra zvečer ob 8. uri: Fanfare na ljubljanskem Gradu. Izvaja nar. žel. glasb. društvo »Sloga«; zvečer ob pol 9. uri: Bakljada, spreved po mestu, petje ljubljanskih zborov pred bansko upravo in pred magistratom. Sodelujejo godbe »Zarja« in sokolska godba ter »Hubadova pevka župa«; zvečer ob pol 10. uri (po sprevedu): zopet fanfare na ljubljanskem Gradu.

6. septembra ob pol 5. uri popoldan: Predstava »Gorenjskega slavčeka« na vrtu hotela Tivoli; ob 8. uri zvečer: Monstre koncert godb »Sloga« in »Drave« na Kongresnem trgu (100 godcev na pihala). Po koncertu vrtni koncerti ljubljanskih zborov v restavracijah in hotelih.

7. septembra ob 11. uri popoldan: Cerkevni koncert v Stolnici: izvajata msg. St. Premrl (orgle) in g. Mirko Rupelj (violina); ob 7. uri zvečer: Predstava Hoffmannthalovega misterija »Slehnernik« na Kongresnem trgu pred Nunsko cerkvijo.

8. septembra popoldne ob 11. uri: Promenadna koncerta »Sloga« in »Zarja« v Zvezdi in v Tivoli; ob 10. uri popoldne: Otvoritev restavriranega magistratnega poslopja; ob pol 3. uri popoldan: Veliki koncert združenih pevskih zborov »Pevske zveze« pred Nunsko cerkvijo na Kongresnem trgu (2500 pevcev in pevki); ob pol 5. uri popoldan: Opera »Gorenjski slavček« na vrtu hotela Tivoli.

Od 29. avgusta do 8. septembra se bo predvajal v veliki dvorani hotela Union prvi jugoslovanski alpski film: »V kraljestvu Zlatoroga«, delo T. K. Skale.

K odkritju spomenika bo razpošiljal Odbor za postavitve spomenika Kralju Petru I. posebna vabila.

Za gledališke prireditve in koncert »Pevske zveze« se bodo razprodajale vstopnice v predprodaji in tik pred predstavami.

Novo načelstvo Zveze obrtnih zadrug

Načelnik je postal častni načelnik Franchetti, poslevodeči podnačelnik pa Pičman

Ljubljana, 24. avgusta.

Včeraj dopoldne se je vršil v Trgovskem domu izredni občni zbor Zveze obrtnih zadrug, ki se ga je udeležilo 56 zadrug, zastopanih po 149 delegatih. Občnemu zboru so prisostvovali tudi še častni načelnik Engelbert Franchetti, policijski svetnik Pestevšek, komisar banske uprave Sink, zastopnik obrtne oblasti Čehun in kot gost tajnik Zveze obrtnih društev v Celju g. Zabkar.

Zborovanje je otvoril načelnik Zveze Rebek, ki je pozdravil zastopnike oblasti in je v svojem nadaljnjem govoru opisal položaj v zvezi, v kateri se je pojavilo stremenje, da preide načelstvo v druge roke. Podal je tudi historijat boja v načelstvu, ki se je pričel po zadnjem izrednem občnem zboru, na katerem so odločili o vprašanju sistema zbornice.

Edina točka dnevnega reda so bile volitve novega načelstva. Postavljeni sta bili dve listi z nosilcema Rebekom in Pičmanom. Po hudem prepiranju je bila razglašena zmaga liste g. Pičmana, ki je pa tik pred volitvami, dasi je imel zasigurno večino, odstopil kot nosilec liste v korist častnemu načelniku Franchettiju.

To je storil, da se izogne očitkom, češ da je vojeval boj ločenih zbornic samo zato, da postane načelnik Zveze.

Izid glasovanja je bil v prilog liste Franchetti (Pičman) z 79 glasovi, v prilog liste Rebeka pa z 69 glasovi, od katerih pa je treba odračunati 10 glasov krojaške zadruge, ki je volila neupravičeno.

Na seji, ki se je vršila takoj po občnem zboru, se je odbor takole konstituiral: načelnik Franchetti, poslevodeči načelnik Pičman, blagajnik Vidmar, odborniki Jane (Bled), Gogala (Jesenice), Kern (Kranj), Mandele (Kočevje), Bizjak (Krško), Udovič, Mihelič, Zivec, Vidmar, Baraga, Šinkovec, Šimenc (vsi iz Ljubljane), Strupak (Mokronog), Preželj (Novo mesto) in Jane (Radeče).

Ta izredni občni zbor je izvolil načelstvo, ki jamči za uspešno delo v Zvezi v popolnem soglasju vseh članov načelstva, obenem pa sta bila rehabilitirana užaljeni ponos in čast častnega načelnika Franchettija na željo g. Pičmana, ki se je prav radi tega umaknil kot nosilec liste.

Pred krstno predstavo prvega slovenskega alpskega filma

Lep uspeh T. K. »Skala« — Člani so sami izdelali film

Ljubljana, 24. avgusta.

Ta teden se bo vršila krstna predstava prvega slovenskega alpskega filma »V kraljestvu Zlatoroga«. Film je izvršil turistijski klub »Skala« s pomočjo podpor v skupnem znesku 90.000 Din. Ta denar pa ne bi zadostoval za filmsko ekspedicijo, ki jo je klub poslal v planine, za nabavo filmskega materiala, vzdrževanje filmskega laboratorija itd., če ne bi članstvo žrtvovalo vsega svojega prostega časa brezplačno nesebičnemu sodelovanju in bi pomožne aparature ne bilo izdelalo v lastni režiji. Filmska ekspedicija se je mudila v planinah 3 poletja, vsakokrat približno 2 meseca, in je dosegla uspehe s trdim, sistematičnim delom.

Mnogo slik, ki trajajo pri predvajanju samo nekaj sekund, je bilo treba radj hipno nastalih vremenskih nepravilnosti ponoviti in je bila ekspedicija prisiljena napraviti nevarne, večurne ture v stene in vrhove. Ko je bil film, v katerem nastopajo trije člani kluba priznani alpinisti, dovršen preko polovice, se je filmski igralec Mirko

Kajzelj težko ponesrečil pri prvenstveni plezalni turi na Prisojnikovo glavo, tako da na njegovo sodelovanje pri filmu ni bilo več mogoče misliti. Radi te nesreče, ki je imela dalekosežne posledice za potek filmskega snimanja, je bilo treba 1000 m negativna izločiti in napraviti povsem nove posnetke.

Film je dolg 3000 m in ima pet dejanj. V njem je prikazana savska dolina, jesenijska kotlina z znano tovarno KID, Razorjeva skupina, Piščenca, Vršič, Kranjska gora, Martuljkova skupina, Vrata, severna stena Triglava, Kot in Krma z gojišči jelenov, vasi, Dovje in Mojstrana. Povsod tod je prikazano življenje našega kmeta in obrtnika ter industrija. Krasni so posnetki Vintgarja, Bleda, Gorj in Pokluka, dalje vseh ptofov, ki vodijo na Triglav, Komarče in Bohinja itd. Film je izvršen v 2 izvodih, od katerega bo enega predvajal klub »Skala« v naši državi in v inozemstvu, dočim je drugi namenjen »Putniku«, ker je v ta namen svoj čas naklonil klubu tudi izdatno podporo.

Sprejem gojencev v kmetijsko šolo na Grmu

Banovinska kmetijska šola na Grmu pri Novem mestu razpisuje sprejem gojencev za šolsko leto 1931-32., ki se prične začetkom novembra t. l. Šola ima dva oddelka: letno šolo in zimsko šolo. Pouk v obeh se prične prve dni novembra. Letna šola traja eno leto z enomesečnimi počitnicami v avgustu prih. let. zimska pa dve zimi po 5 mesecev in sicer se to zimo, ki pride, vrši I. tečaj, drugo zimo pa II. tečaj. Letna šola je prirejena za učence iz vseh krajev bivše ljubljanske oblasti, zimska pa v prvi vrsti za prosilce iz nevinorodnih krajev. Vsi učenci stanujejo v zavodu (internatu), kjer so strogo nadzorovani in uživajo vso oskrbo. Sprejemajo se sinovi kmečkih staršev, ki bodo po dovršenem šolanju ostali na kmetiji. Pogoji za sprejem so: starost od 16—20 let, moralna neoporečnost, telesno in duševno zdrave in z dobrim uspehom dovršeni vsaj trije razredi osnovne šole. Prosilci, ki imajo manj kakor tri razrede osnovne šole ali pa slabo izpričevalo, ne bodo mogli priti v poštev za sprejem. Vstopiti bodo morali šole prihodnjo pomlad v pripravljani tečaj. Višina oskrbnine se bo določila pozneje. Brezplačna mesta se bodo oddala sinovom srednjih in manjših kmečkih posestnikov, ki imajo lepo izpričevalo in se stariši zavežejo, da ostane sin po dokončani šoli na

domači kmetiji. Prošnji je priložiti premoženjski izkaz, potrjen od davčnega urada. Prošnje za sprejem morajo biti pisane lastnorodno na celo polo in kolkovane s kolkom za 5 Din ter poslana na ravnateljstvo banovinske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu do 20. septembra t. l. Prošnji je treba priložiti: 1. Rojstni in krstni list, 2. šol. izpričevalo iz zadnjega razreda (ne odpustnice!), 3. izpričevalo o navedenosti pri onih prosilcih, ki ne vstopijo v zavod naravnost iz kake druge šole, 4. a) izjava staršev, oziroma varuha, da so voljni plačevati stroške šolanja (pri prosilcih za plačujoča mesta) 4. b) izjava staršev, da ostane njih sin na domačem posestvu, v nasprotnem slučaju pa da povrnejo zavodu stroške šolanja (pri prosilcih na brezplačna mesta). Pri vstopu v zavod odloča o končnoveljavnem sprejemu sprejemni izpit iz slovenske in računske in pa zdravniška preiskava. Prosilec, ki bi izpita ne prešel, ali bi ga zdravnik zavrnil, se odkloni in se na njegovo mesto pozove drug prosilec. V prošnji naj vsak prosilec ločno navede svoj naslov, zlasti pošto. Letos se razpisuje sprejem v obe šoli. Število mest na zavodu je omejeno na 32, ker so ostala zasedla že učenci pripravljalnega tečaja. Iz tega razloga se opozarja gospodarji, ki želijo strokovno izšolati svoje sinove, naj s prošnjo ne odlašajo,

temveč se hitro odločijo, da ne bi bilo prepozno. Vsa še morebiti potrebna pojasnila so razvidna iz »Izvestij« šole, katero posedujejo županstva, župni uradi in šolska vodstva. Iz knjižnice se zamorejo dobiti točni podatki o ustroju in uredbi zavoda in o sprejemnih pogojih. Še točnejša pojasnila daje na željo ravnateljstvo šole.

Šah

NIEMCOVIČEVA OTVORITEV

Beli: Niemcovič. Črni: Pirc.
(Igrano v 1. kolu mednarodnega turnirja na Bledu dne 23. avgusta 1931.)

1. Sg1—f3, Sg8—f6,
2. c2—c4, e7—e6,
3. b2—b3.
Niemcovič običajno fianketira damskega lovca, in ne kakor je v Retijevi otvoritvi tu običajno, kraljevega.

3. — — —, d7—d5,
4. Le1—b2, e7—e6.

Preje jako priljubljena poteza Lf5 velja v zadnjem času kot dvomljiva.

5. Dd1—c2.
Bolje je morda g3 ali pa e3.

5. — — —, Lf8—d6,
6. Sb1—c3, 0—0.

Črni je igral takozvani Collejev sistem, toda z važno razliko, da ni vlekel Sb7, kar bi mu zaprlo damskega tekača in oslabilo po potezi Sd4 polje f5.

7. e2—e3, a7—a6.
Črni hoče po potezi e5, ed: itd. — preprečiti Sb5.

8. d2—d4.
Grozilo je e5 in vsled tega mora beli s kmetom zasesti polje, ki ga je namenil prav za prav konju.

8. — — —, Sb8—d7,
Sedaj črni že more igrati to potezo:

9. Lf1—e2, Dd8—e7,
10. 0—0, Tf8—e8,

11. Ta1—d1, d5—c4.
Ne takoj e6—e5, ker ed5: potem oslabi kmetla d5.

12. Le2—c4.
Slaba poteza, po kateri ima črni znatno boljšo igr. Bolje je bilo bc4; nakar pa bi sledilo e5.

12. — — —, b7—b5,
13. Le4—d3, Le8—b7,
14. Sc3—e4, Sf6—e4,

15. Ld3—e4, f7—f5,
16. Le4—d3, c6—c5,
17. e3—e4.

Po tej navidez dobri potezi je beli izgubljen. Nekoliko bolje je bilo 17. Se5, Le5; 18. de5; Sb6, čeravno ima tudi potem že črni boljšo igr.

17. — — —, c5—d4,
18. Lb2—d4.

Edina poteza, kajti na 18. Sd4: sledi fe4; 19. Le4; Lh2+; 20. Kh2; Dd4+; 21. Le4; Dc7, 22. Sf6 in črni ima kmeta več. Na ef5: sledi seveda Lf3: in Dh4.

18. — — —, e6—e5!,
19. Ld4—b2, Sd7—c5,
20. Sf3—d2.

Seveda izsiljeno.
20. — — —, Ta8—d8,
21. e4:f5, e5—e4!,
22. f5—f6.

Na takojšnje 22. Le2 sledi e3, 23. b4!, Dh4!
22. — — —, g7:f6,
23. Ld3—e2, Sc5—d3!

Groz med drugim Sf 4.
24. Le2:d3.
Na Se4: sledi De4; 25. Lf3, Df4 in dobi.

24. — — —, e4:d3,
25. De2—b1, De7—g7,
26. g2—g3, Dg7—g6,
27. Ld2—d4.

Na 27. Tf1 bi sledilo Te2! 28. Te2; de2; 29. Te1 (najbolje), Lb4! in dobi.

27. — — —, Te8—e2,
28. Ld4—b6, Ld6:g3.
Beli se uda, kajti na 29. hg3; Dh5 je mat neizogiben.

LJUBLJANSKI VELESEJEM
„Ljubljana v jeseni“
„Kraljev teden“
29. VIII.—9. IX. 1931

Posebne razstave: Tujski promet, razstava slovenskih mest // Kmetijstvo (mlekarnstvo in sirarstvo, jajca, čebelarstvo, vinarstvo, zelenjadarstvo, perutnina, kuncji, kmetijski stroji) // Higijena // Novodobno gospodinjstvo // Pohištvo — stanovanjska in hotelska oprema.

Industrijski in obrtni oddelek

Za časa velesejma velike slavnosti »KRALJEV TEDEK« (Operne in dramske predstave na prostem, glasbeni festivali itd.) Legitimacije po Din 30— prodajajo denarni zavodi, želez. postaje, trgovske organizacije, biljetarne »Putnik«, velesejski urad

50% popust na železnicah // Razstavišče obsega 40.000 km², 10 razstavnih zgradb. Stanovanja preskrbljena

Claude Anet:

Arijana

Roman ruske deklice.

»Toda pomagajte mi, Arijana Nikolajevna, nisem vajen imeti dolgih govorov.«

»Čakam konca, ki obeta tako lep začetek!«

»Dobro torej, nadaljeval bom. Ali poznate Heinove? Popotne slike?«

Odkimala je z glavo in bila videti raztresena.

»V »Popotnih slikah« pripoveduje Heine, kako je nekoč prišel v mesto, kjer mu je bilo prenočiti. V nekem oknu je zagledal lepo dekle, ki je zalivalo rože, ter govoril nekako takole: »Včeraj nisem bil še tu, jutri me ne bo več tu, ali danes sem tvoj.« In lepi otrok mu je podaril rožo. — Tudi jaz ne ostanem dolgo v Moskvi, toda kratek čas bi ga rad z vami preživel. Nisem prost, Arijana Nikolajevna. — Nekoga dne odpotujem in se več ne vrnem. Življenje je neprijetna zadeva; treba je iznajdljivosti, dobre volje in drznosti, ako mu hočemo iztrgati kakšno urico veselja, da ne rečem sreče. Ali hočete spujaj z menoj po dvomljivi poti na iskanje veselja? — Čutim, da smem govoriti z vami na ta način in da vas utegnem zvabiti morda baš nenavadnost in drznost tega predloga, ki ne bi ga stavil nobeni drugi ženski. Za-

25

kaj vi ste brez predsodkov, presojate stvari, kakršne so v resnici. o tem sem se že uveril. Kaj se nama more zgoditi? — Prav nič. Saj me razumete. — Ah, oprostite, pozabil sem na veliko nevarnost. Morda me boste vzljubili? Morda se jaz v vas zaljubim? Ljubezni, ki je pri svojem računu ne upošteva, se utegne vendar vtihotapiti? Ali naj se ustrašiva te namišljene nevarnosti? Vi imate dovolj poguma in tudi meni ga ne manjka. Jaz naskočim sovražnika.«

Vzel je deklico v naročje, ona se mu ni branila, in sklanjajoč se nad njo, je nadaljeval:

»Oprostite moji odkritosti, Arijana Nikolajevna, toda v tem hipu bi mi bila laž zoprna. Naj se zgodi karkoli, imela bova vsaj zavest, da se nisva lagala drug drugemu.«

Hotela je odgovoriti. Zaprl ji je usta s poljubom in nadaljeval:

»Ne recite nič, prosim vas.«

Oprostila se je, se vzklonila, vzela izza pasu temnordeči klinček, ga nesla k ustom ter ga po kratkem obotavljanju brezbrizno vrgla po sobi.

»Že poprej nekoč sem slišala govoriti moške, ki so hoteli, kar hočete vi. Začeli pa so drugače. Človek se vedno nekaj novega nauči. Toda prepozno je in nocojšnje predavanje je bilo dovolj dolgo. Moram domov. — Saj res, ali vam nisem že pripovedovala, da me zasleduje stric, pri katerem stanujem? Morala bom zakleniti svojo sobo, ker v zaprti sobi mi je, da

bi se zadušila, morda se vam bo to zdelo smešno, pa je res.«

Peljal jo je z vozom domov. Ko se je poslavljaj, je rekel Arijani:

»Do videnja jutri torej. Ali boste večerjali z menoj?«

»Oh ne, večerjam doma ob sedmih.«

»Dobro torej, pričakujem vas ob osmih in pol pred hišo in boste tako prijazni, da pridete k meni ucaj.«

»O, prisegam vam, da se to ne bo zgodilo.«

III.

Ob osmih in pol naslednjega večera je bila Arijana Nikolajevna pri vratih svoje hiše, kjer jo je čakal Konstantin Mihael. Imela je na glavi dražesten klobuk s širokimi krajci, ki je bil privezan s trakovi pod brado; iz črnega plašča je molel njen tanki vrat. Šla sta po Tverski. Domenila sta se bila, da se pojmeta izprehajati, ko pa sta prišla do hotela National, je Konstantin predlagal, da bi stopila notri.

»Zakaj ne?« je rekla Arijana. Pod debelim belim plaščem je pridvignila svoja ozka ramena, da ga je prešinilo.

V malem salonu je Arijana odložila plašč, v sedalni spalnici pa je snela klobuk in si popravila lase pred zrcalom. Gledala je okrog sebe brez najmanjše zadrege. Na razgrnjeni postelji je ležala nočna obleka Konstantina Mihaela.

Iz Dravske banovine

d Imenovanje. S sklepom ministra za šume in rudnike je postavljen za računskega pripravnika pri gozdarski šoli v Mariboru Stanko Sopovšek, bivši gozdni inženjer-pripravnik.

d Anton Pustoslemšek. V Lučah v Gor. Savinjski dolini je umrl v visoki starosti 90 let po daljšem bolehanju častni občan bivši učitelj in poštar g. Anton Pustoslemšek, oče ravnatelja »Jutra« Rasta Pustoslemška. Njegove zemske ostanke izroče materi zemlji na župnem pokopališču v Lučah danes dopoldne. Pokojniku blag spomin, žalujočim naše sožalje!

d Vabila k otvoritvi jesenskega ljubljanskega velesejma od 29. avgusta do 9. septembra v Ljubljani so razposlala. Če komu vabilo pomotoma ne bi bilo dostavljeno, naproša velesejska uprava, da se reklamira v velesejski pisarni.

d Posetnikom jesenskega ljubljanskega velesejma. Uprava ljubljanskega velesejma je izdala kakor prejšnja leta tudi letos permanentne legitimacije po Din 30.—. Tako legitimacija daje pravico do znižane voznine za polovično ceno. Legitimacije se daje v vseh večjih krajih cele države. Navodil tiskanih v legitimaciji se je treba točno držati. Zdrava in cenena stanovanja v hotelih in privatno so posetnikom zagotovljena.

d Na drž. deški in dekliški meščanski šoli na Jesenicah bodo popravni izpiti 28. in 29. t. m. Vpisovanje bo 30. in 31. t. m. (od 8. do 12. ure). Ravnateljstvo.

d Občina Moste ima v torek zvečer ob 7. uri v novi šoli slavnostno sejo, h kateri se vabi tudi občinstvo.

d Vinska razstava na Ljubljanskem velesejmu od 29. avgusta do 9. septembra t. l. bo obsegala prodajo vina in sicer namiznega in buteljčnega in bo nudila obiskovalcem priliko, da se pouče o kakovosti naših prvovrstnih domačih vin. Zastopana bodo vsa vina iz najvažnejših vinskih okolišev bivše mariborske kakor tudi ljubljanske oblasti. Vina se bodo točila v malih kozarcih in tudi kupčija se bo lahko sklepala ob tej priliki. Razstavo bo organiziralo Vinarsko društvo v Mariboru.

1848 b
d Najlepše koračnice za klavir (ozir. salonski orkester ali godbo na pihala) so »Slovenske narodne koračnice« v Jos. Pavčičevi prireditvi. Za tekmovalne slovenskih harmonikarjev so to najprimernejši komadi. Dobe se po vseh trgovinah.

d Olajšave udeležencem jesenskega ljubljanskega velesejma od 29. avgusta do 9. septembra 1931. v pomorskem prometu. Jadranska plovidba d. d. Sušak je dovolila udeležencem jesenskega ljubljanskega velesejma vozno olajšavo na ta način, da se vozijo v višjem razredu, plačajo pa ceno enega razreda nižje. Iste ugodnosti je priznala tudi Dubrovačka plovidba d. d. Brodarska A. D. Boka je dovolila 50% popust na vseh svojih parnikih. Povsod velja olajšava od 20. avgusta do 20. septembra t. l.

d Vsem podružnicam in prijateljem Družbe sv. Cirila in Metoda! V žalni seji povodom bridke izgube prezasluznega predsednika gospoda Aleksandra Hudovernika je odbor sklenil ustanoviti v trajen spomin Aleksandra Hudovernika sklad. — Podružnice in prijatelje naše prepotrebne šolske družbe prosimo za prispevke. Vodstvo »Družbe sv. Cirila in Metoda« v Ljubljani, dne 24. avgusta 1931. Predsednik: dr. Rado Kušej l. r.

d Vprašanje industrijskih tirov. Na pobudo centralne industrijskih korporacij bo generalna direkcija državnih železnic letos načela vprašanje industrijskih tirov. Obenem bo generalna direkcija državnih železnic proučila načrt o reviziji pravilnika in predpisov, ki se nanašajo na vprašanje graditve industrijskih tirov in na sklepanje pogodb med železniško upravo in industrijskimi podjetji.

Iz drugih banovin

Oče, ki je našel sina po šestnajstih letih

Muzikant Živan Kostić, ki živi sedaj v Sarajevu, je moral med svetovno vojno bežati iz rodne vasi v bližini Šabca. Ob tej priliki je ostavil pri svoji materi svoja dva sinova. Toda tudi mati je morala bežati. Na begu pa je umrla. Z otroci je nadaljevala pot Kostićeva sestra, ki jih je končno v bližini Niša predala neki misiji Rdečega križa. Ko se je Kostić vrnil iz vojne, je začel iskati svoja sina, vendar brez uspeha. Pred nekaj dnevi pa mu je sporočil neki njegov tovariš iz Niša, da je tam našel njegovega sina, ki se je v tamšnjem angleško-srbskem domu izučil čevljarstva. Kostić se je takoj odpeljal po njega. Na očetovo vpraševanje, kje je drugi sin, je zvedel, da je ta še med vojno nesrečno umrl. Vendar pa je bil oče zelo vesel, da je po dolgih šestnajstih letih našel vsaj enega sina, ki je že tako odrasel, da bo odšel v jeseni k vojakom.

Ubil ljubico in sebe

V soboto zvečer je ustrelil v Zagrebu svojo bivšo ljubico ločenko Stefanijo Brčić mehanik Ivan Bulić. Svoje grozno dejanje je izvršil iz ljubosumnosti, ker ga je Brčićeva po dveh mesecih ljubezni radi njegovih vedno bolj pogostih neprijetnih scen, ki so izvirale iz ljubosumnosti, zapustila. Ko je videl, kaj je storil, se ustrlel do smrti še sebe. Bulić, ki je imel že delj časa namen, da napravi samomor, je bil sploh zelo čuden človek; imel je že večkrat opraviti s sodiščem tako v Italiji, Avstriji, kakor tudi naši državi. Njegovo dejanje mogoče smatrati kot posledico njegovega razburjenega temperamenta in čudnega življenja, ki ga je dovedlo že preje v konflikt z zakonom.

d Zahvala »Zveze bojevnikov«. Naš mogočni deveti tabor na Brezjah je dokazal, da se misel in smernice zveze bojevnikov vedno bolj širijo med tovariši bojevniki, obenem pa uveljavljajo tudi splošno med narodom. Tovariši bojevniki, za vašo nepričakovano veliko udeležbo iz vseh delov Dravske banovine vam izrekamo pristržno bratsko zahvalo. Posebno pa se zahvaljujemo gospodu banu in pomočniku bana, komandantu Dravske divizijske oblasti, Savezu Sokola K. J., Srežkemu načelniku v Radovljici, Oblastnemu odboru Narodne odbrane v Mariboru, Udrugi dobrovoljcev, predsedniku oblastnega odbora U. V. I. v Ljubljani, vsem ljubljanskim dnevnikom za priobčevanje reklamnih notic, zastopniku ameriških Slovencev g. Grdini, ki je, videč plodno zvezino delovanje, podaril 1000 dinarjev. Vsem skupaj pa: Na svidenje na našem desetem taboru. — Osrednji odbor »Zveze bojevnikov« v Ljubljani.

Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in skrobjeno perilo v najlepšo izvršitev. 398-1

d Vzorno opremljeni gostilniški in hotelski prostori bodo na jesenski razstavi za naše podeželske gostilničarje v posebnem paviljonu posebna privlačnost. Tu bo pokazana priprosta podeželska tujska soba brez vodovoda, poleg druga velika hotelska soba s kopalnico, zvezana s sobo z eno posteljo, ki se lahko oddasta skupno, mala podeželska gostilniška kuhinja, vzorna pisarna za podeželsko gostilno, točilnica, velika pivnica in posebna soba, banketna soba s pripremnico in mala hotelska veža za manjši podeželski hotel. Državni higijski zavod pripravi v svojih prostorih vzorec higijske in nehigijske gostilne. Postavljena bo vzorna podeželska gostilniška klet. Obljubljena je stara škofjeloška pivska soba in pa bohinska lovska soba. Tujsko-prometna razstava se vrši v okvirju jesenskega velesejma od 29. avgusta do 9. septembra.

d Izpitni komisiji na zagrebški komercialni visoki šoli. S sklepom prosvetnega ministrstva so bila imenovana izpitna poverjeništa za ekonomsko-komercialno visoko šolo v Zagrebu, in sicer za šolska leta do 1. 1934. V izpitnem poverjeništvu za drugi državni strokovni izpit so: Filip Lukas, redni prof., kot predsednik in izpraševalni član za gospodarsko geografijo; dr. Evgen Sladović, redni profesor, kot podpredsednik in izpraševalni član za trgovinsko in menično pravo; dr. Josip Nagy, redni profesor, kot izpraševalni član za politične vede. V izpitnem poverjeništvu za tretji državni strokovni izpit so: dr. David Karlovič, redni profesor, kot predsednik in izpraševalni član za tehniko mednarodne trgovine; dr. Josip Nagy, redni profesor, kot izpraševalni član za diplomatsko zgodovino in konzularno službo; dr. Milan Ivšič, izredni profesor, kot izpraševalni član za nauk o trgovini; dr. Oton Bošnjak, redni profesor v p., kot izpraševalni član za nauk o trgovini; dr. I. Andras, honorarni docent, kot izpraševalni član za mednarodno javno in privatno pravo; dr. Ivo Belin, tajnik zagrebske borze in honorarni učitelj, za finačne posle.

d Privatni in ponavljalni izpiti na meščanski šoli v Trzinu se prične na deški in dekliški meščanski šoli v petek, 28. avgusta 1931. po razporedu, kakor je nabit na oglasni deski. Vpisovanje za vse razrede bo v nedeljo, 30. avgusta, in v ponedeljek, 31. avgusta, v ravnateljevi pisarni, obratno od 8. do 13. ure. Dijaki za prvi razred naj pridejo v spremstvu staršev in naj prinese s seboj šolski izkaz, krstni list in potrdilo o cepljenih kozah. Pri vpisu plača vsak dijak brez izjeme po 20 Din za zdravstveni fond. Začetna služba božja je v sredo, 2. septembra, v četrtek, 3. septembra 1931. se prične reden pouk. Podporna zaloga pomaga revnim dijakom s knjigami, šolarska kuhinja pa jim nudi za skromen denar prav dobro hrano. V kraju je dosti dijaških stanovanj in po zmernih cenah. — Ravnateljstvo.

d Na drž. ženskem učiteljskem v Ljubljani bo za šolsko leto 1931-32 vpisovanje v 1. razred (letnik) 11. septembra od 9. do 12. ure. Učenke z dovršenim 4. razredom srednje ali meščanske šole, ki se žele vpisati, naj prinesejo seboj krstni list in izpričevalo o nižjem tečajnem, oziroma završnem izpitu. Starostna meja je rojstno leto 1914. Navodila o zdravniški preiskavi in sprejemnem izpitu so razvidna iz glasa v veži šolskega poslopja. — Vpisovanje v 2.—4. razred dekliške vadnice in v otroški vrtec bo 12. septembra od 9. do 11. ure, v 2.—5. razred učiteljskega pa 14. septembra od 9. do 11. ure. Vadniške učenke naj prinesejo seboj šolski izkaz, za otroški vrtec pa krstni list in izkaz o cepljenih kozah. Otvoritev služba božja je 15. septembra ob 8. uri v cerkvi Sreča Jezusovega. Pouk se prične 16. septembra ob 8. uri. — Ravnateljstvo.

d Na državnem moškem učiteljskem v Ljubljani bo vpisovanje v 1. letnik učiteljskega dne 11. septembra od 8. do 11. ure. Učenci z dovršenim 4. razredom srednje ali meščanske šole, ki se žele vpisati, naj prinesejo s seboj rojstni list in izpričevalo o nižjem tečajnem oziroma završnem izpitu. Starostna meja je rojstno leto 1914. Navodila o zdravniški preiskavi in sprejemnem izpitu so razvidna iz oglasa v veži šolskega poslopja. — Vpisovanje v 2.—4. razred vadnice in 2.—5. letnik učiteljskega bo dne 14. septembra od 8. do 10. ure. Popravni izpiti bodo dne 9. in 10. septembra po razporedu, ki je objavljen v veži šolskega poslopja. Diplomski izpiti bodo od 10. septembra dalje. Otvoritev služba božja je 15. septembra ob 8. uri v cerkvi Sreča Jezusovega. Pouk se prične dne 16. septembra ob 8. uri.

d Na državni meščanski šoli v Zg. Šiški se vrši vpisovanje v prvi razred 30. in 31. avgusta od 8. do 12. ure v zdravniški sobi poleg glavnega vhoda. V prvi razred se sprejemajo učenke, ki so z dobrim uspehom dovršile četrti razred osnovne šole. — Popravni izpiti se vrše 28. in 29. avgusta od 8. ure dalje. Zadevni učenci morajo prinesiti s seboj pisalne oziroma risalne potrebščine. Sveta maša bo dne 3. septembra ob 8. uri jutraj v draveljski cerkvi. V dneh vpisovanja se morajo prijaviti tudi vsi učenci drugega in tretjega razreda. — Ravnateljstvo.

d Izginila in izvršila samomor? 58-letna služkinja Eliza Roškarjeva je izginila 21. VII. od svoje službodajalke v Mariboru neznankam in sumu, da je izvršila samomor. Dosedanja poizvedovanja za Roškarjevo so ostala brezuspešna.

Ljubljana

■ Angleški dijaki pod vodstvom dveh profesorjev so prispeli preko Trsta iz Londona v Ljubljano, kjer so se mudili dva dni in si ogledali Ljubljano pod vodstvom lektorice Cope-landove. Včeraj dopoldne so se odpeljali v Zagreb. Dijaki, 22 po številu, so na poučnem potovanju, ki ga je organiziral »Putnik«.

■ Prosvetno društvo »Tabor«, pevski zbor. Vse rojake pevce, ki žele pristopiti k pevskemu zboru, vabimo da se prijavijo takoj. Za jesensko sezono pripravljamo važen in obširen program. S študiranjem prirečnem prirečkom prihodnjega meseca, zato ne bomo jemali v poštev zakasnelih prijav. Javite se v torek, sredo ali petek zvečer pri vajah v telovadnici realke, drugače pa v društvenem lokalu vsak dan od 18. do 19. ure. — Odbor.

■ Odprta noč in dan so groba vrata. Umrli so: Marica Breskvar, 3 mesece, hči posestnika, Trnovska ul. 4; Josip Hribar, 75 let, zasebnik, Japljeva ul. 4; Anja Podraž, 69 let, Resljeva c. 11; Ivana Hlebš, roj. Verbine, 40 let, žena zid. mojstra in posestnika, Hradeškega vas 54. V ljubljanskih bolnišnicah so umrli: Franc Iskra, 8 let, Vidovdanska c. 9; Josip Dolinar, 2 dni, sin služkinje, Gledališka ul. 7; Franc Hribar, 4 leta, sin soferja, Sv. Petra c. 49; Leopold Tušar, 8 mesecev, sin plakaterja, Masarykova c. baraka; Marija Purkat, 12 let, hči delavca, Trebež 35; Barbara Gale, 72 let, mestna reva, Galjeva, baraka; Milan Šterban, 1 leto, sin rudarja, Hrtnik 42; s. Karmela Mehle, usmiljenka, 20 let, Slomškova ul.; Ivan Babič, 1 leto, sin kovača, Izanska c. 61; Stanka Šraj, 3 mesece, hči posestnika, Radomlje; Josip Valentič, 2 meseca, sin kovača, Koseze 33; Zofija Zadnikar, 22 mesecev, hči delavke, Podpeč 15; Marija Funtek, 47 let, vdova, Mengeš 2; Anton Štibernik, 16 let, sin kajzarja, Peece 7; Viljem Breščak, 14 let, dijak, Zolgerjeva 4; Vincenc Poljanec, 30 let, delavec, Stari dvor; Aleksander Nemeček, 5 mesecev, Zg. Šiška, Dravlje; Ivan Pirc, 64 let, bivši rudar, Rimska c. 2; Fedor Zazebl, 42 let, poštni dnevničar, Vrazov trg 4, in Marjana Hafner, 91 let, vdova posestnika, Mišičeva 21. Blag jim spomin! Žalujočim naše sožalje!

■ Fotoaparate in potrebščine, gramofone in plošče kupite le pri »Jugošport« A. Rasberger, Ljubljana, Miklošičeva c. 34. 1436

■ MOTOH kava dnevno sveža! Kličite telefon 25771! 1470

■ Oblike najnovejšega kroja pri »Gentlemen« Miklošičeva 18. Angleško blago v zalogi. — 1498

■ Številni prestopniki cestno-policijskega reda. Policija je prejela včeraj 34 poročil prestopkov cestno-policijskega reda in 7 poročil prestopkov avto-predpisov.

■ Ženski plašč in klobuk ukradla. Policija je uvela zasledovanje za 19-letno zasebno uradnico Olgo Kranjc radi tatvine ženskega plašča in klobuka v skupni vrednosti 7200 Din v škodo Marije Zalarjeve.

■ Tatvini. Knjigovodji Alojzu Cviku je ukradel neznan tat na Miklošičevi cesti iz veže h. št. 16 kolo, vredno 1400 Din. — Črkostavcu Janku Remškarju je ukradel neznan tat na jezu na Bokaleh, medtem ko se je kopal, čevlje, vredne 200 Din.

■ Nesreče. 7-letna posestnikova hči Marija Severjeva iz Kamnega potoka pri Veliki Loki na Dolenskem je prišla z leve noge pod kolo voza, ki jo je zlomilo. — 52-letni posestnik Ivan Bizjan iz Sučje pri Dobrovi je padel po stopnicah in zadobil hude poškodbe na glavi. — 19-letna služkinja Alojzija Klinarjeva s Tržaške ceste 9 je ponoči iz neznanega vzroka skočila skozi okno in se poškodovala na glavi. Vse ponesrečene so prepeljali z rešilnim vozom v bolnico

Maribor

d Odkritje spomenika kralja Petra v Ljubljani. Legitimacije za četrtinsko vožnjo po železnici k odkritju spomenika kralja Petra v Ljubljani, dne 6. septembra t. l., se dobijo pri mestnem načelstvu, soba št. 8. Prijave se sprejemajo do 28. t. m. Legitimacija stane za vsako osebo 2 Din.

d Nedeljske sokolske prireditve. Vsed dežja, ki je pričel padati krog 15. ure in ni nehal do večera, se sokolske prireditve v nedeljo popoldne niso mogli izvršiti po programu. Največje prireditve, one pri Sv. Martinu pri Vurberku, so se udeležili člani mariborskih društev vsled slabega vremena le v malem številu. Kljub dežju se je ob 16. uri formiral dosti velik sprevod in krenil na telovadišče, vendar pa so mgolovi telovadci izvesti le nekaj prostih vaj. Zaradi plobe so se morali kmalu vrniti v Kostajnsko gostilno, kjer je bila nato veselica. V Hočah je bil nastop v Sokolskem domu, v Limbušu se je morala veselica prenesti v Robičeve gostilniške prostore, enako tudi v Kamnici.

d Zadnja pot inženirja Erharda Mauriča. V soboto popoldne je bil na pokopališču na Pohorju pogreb tragično preminulega težkega vojnega invalida inž. Erharda Mauriča. Na zadnji poti so ga spremlili številni člani Društva vojnih invalidov pod vodstvom predsednika gospoda Pravdiča, zastopniki tiska in mnogi znanci in prijatelji. Pogrebne obrede je opravil evangelijski pastor g. Baron, ki je Maurič spregovoril tudi ob odprtem grobu ter orisal njegovo žalostno življenjsko usodo.

d Razstava slovenskih mest. Včeraj dopoldne ob 11. uri je bila v kazinski dvorani seja pripravljalnega odbora za udeležbo Maribora na razstavi slovenskih mest na ljubljanskem velesejmu. Ob tej priliki so si člani pripravljalnega odbora ogledali tudi ves material, ki bo razstavljen.

m Na državni deški meščanski šoli v Mariboru je vpisovanje v vse razrede v nedeljo 30. in v ponedeljek 31. t. m., vselej od 8. do 12. ure. Vpisati se morajo vsi učenci, ki so se javili ob koncu preteklega šolskega leta in morebitni novinci. Ob vpisu mora vsak učenec plačati znesek 20 Din v fond za zdravstveno zaščito učenec. Te dajatve ni pri vpisu oproščeno nihče. Kdor iz tehtnega vzroka zamudi vpis ob navedenih dneh, se lahko vpiše še do dne 5. septembra t. l. Po tem dnevu je vpis nemogoč. Vse ostalo o pričetku šolskega leta je razvidno na šolskih vratih v Krekovi ulici.

m Osebnostna vest. Deželni sodni nadsvetnik gospod Stergar, ki je nedavno nevarno obolel, bo kmalu zopet okreval.

m Jesenska sezona na Mariborskem otoku. Vsled pozne sezone in neugodnega vremena se je z včerajšnjim dnem v mestnem kopališču na Mariborskem otoku uvedla celodnevna kopalna tura. Vstopnice, kupljene dopoldne veljajo ves dan.

m Poroke. Pretekli teden so se v Mariboru poročili: Franjo Čuš, poštni nadkontrolor, in Marija Vigec, gostilničarka in hišna posestnica; Alojzij Simič, mizar, in Elizabeta Rahle, delavka; Mihael Divjak, posestnik in Marija Baumanova, posestnica; Ivan Kolar, trgovski pomočnik in Merika Gmajnar, posestniška hči; Andrej Levstek, sodnik in Josipina Balon, posestniška hči; Angel Daris, mehanik in Roza Novak, vlagalka; Jakob Škerbinec in Alojzija Grossman, tkalka; Rudolf Klampfer, mizarski pomočnik in Alojzija Nipič, delavka ter Ludvik Podhostnik, tovarniški delavec in Ana Plajnshek, tovarniška delavka. Bilo srečno!

m Smrti. Pretekli teden so v Mariboru umrli: Josip Krajnc, krojaški pomočnik, star 19 let; Marija Soko, posestnica, 63 let; Josipina Reš, žena občinskega delavca, 41 let; Dragica Kozelj, hči mizarja, 7 mesecev; Bogomir Mašer, strojevodja v p., 81 let; Nevenka Paternost, hči uradnika, 17 mesecev; Blista Capel, hči trgovskega pomočnika, 4 leta; Magdalena Kotnik, zasebnica, 48 let; Erhard Maurič, inženir, 54 let; Josip Stoček, poslovodja v p., 74 let; Friderika Gottscheer, vdova po sodnem svetniku, 64 let in Ivan Božič, višji paznik v p., 83 let. Naj v miru počivajo!

m Otvoritev pedagoškega tečaja. Mariborska pedagoška centrala je včeraj ob 9. dopoldne otvorila v Narodnem domu pedagoški tečaj. Pri otvoritvi je bilo okrog 250 učiteljev in učiteljic. Prisotne je pozdravil za centralo njen predsednik strokovni učitelj Anton Osterc, ki je predstavljal prvega predavatelja pravega profesorja dr. Pihoda. Za JUU pa je govoril g. Petrovec. Sledilo je nato zanimivo predavanje prof. dr. Vavla Pihoda o stremiljenju za reformo šole v vseh kulturnih državah.

m Gledališka plesna šola. Narodno gledališče je otvorilo letos šolo za gledališke plesne. Najboljše plesalke bodo sprejete v operetni balet. Gospodične od 16. leta dalje, ki se zanimajo za to šolo, naj se javijo pri gledališki dnevni blagajni med 9 in 12-30 ter 15 in 17 ur.

m Kinematografi. Kino Union predvaja od včeraj dalje, nemški zvočni film »3 + 1 = 2«; Grajski kino pa zvočno opereto »Če huzar pleše ...«.

m Lovska sreča. Lovci Mirko Dolinšek je ustrelil te dni v Rogozi orla pritikovca, ki živi sicer samo na skrajnem jugu Evrope in v severni Afriki. Podaril ga bo tukajšnjemu muzeju.

m Kolesar pod avtomobilom. Na državnem mostu je v soboto zvečer neki avto podrl na tla 41-letnega kolesarja zidarskega polirja Franca Klotjčnika. Sofer je sicer takoj ustavil, vendar se je Klotjčnik znatno poškodoval in si zlomil tudi levo roko. Zdravi se v bolnišnici.

m Nesreča na stopnicah. Na stopnicah je pred svojim stanovanjem na Meljski cesti št. 57 padla v nedeljo 47letna Marija Krausova in si zlomila levo nogo. Morala je v bolnišnico.

m Nesreča otroka. Na Aleksandrovi cesti v Studencih je v soboto padel težek zaboj na desno nogo 5letnemu Josipu Korošcu in mu jo zlomil. Prepeljali so ga v bolnišnico.

m Karambol. Včeraj ob 8-30 se je zaletel Viktor Stranjšek iz Frana na Meljski cesti v avtobus, ki vozi na cesti Maribor—Gornja Kungota. Stranjškovo kolo se je potrl, sam pa je dobil le lažje poškodbe na levi nogi.

m Onemoglost na cesti. Na Meljski cesti se je v nedeljo popoldne vsled srčnega krča onesvestila delavka Jožefa Zabkarjeva iz Trdinove ulice. Reševalno moštvo jo je prepeljal na dom.

m Nezgoda sportnika. Pri nogometni tekmi se je v nedeljo lažje ranil na desni nogi Slavko Starc. Prvo pomoč so mu nudili na reševalni postaji.

m Krvavo razračunavanje dveh krošnjarjev. V nedeljo zvečer je natakarka gostilne »Zlati konj« v Vetrinski ulici obvestila stražnika, da se na gostilniškem dvorišču tepeta dva hrvaška krošnjarja s suho robo. Ko je stražnik prišel na dvorišče, je našel tam krošnjarja Matijo Dukoviča iz Meljan v Zagorju, ki mu je povedal, da ga je tovariš in rojak Stanko Dukarič malo prej brez vsakega vzroka napadel in z nožem sunil v glavo. Prerezal mu je pri tem levo uho in ga ranil na glavi. Ker je bila rana nevarna, je stražnik pozval reševalni avto, ki je Dukoviča prepeljal v bolnišnico, na to je pa šel v gostilno, kjer je našel Stanka Dukoviča še s krvavim nožem v roki ter ga aretiral.

m Aretacija kolesarskega tatua. V nedeljo zvečer je bil izsleden in aretiran delavec Rudolf G. iz Cirkove, ki je pred 14 dnevi ukradel kolo zobozdravniku g. dr. Stalomu in ga v bližini svoje domače vasi prodal nekemu posestniškemu sinu. Dejanje je priznal in je bil včeraj izročen sodišču.

m Zasačena tihotapca. V soboto sta hotela dva tihotapca prekorajiti državno mejo pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu. Finančni organi pa so ju zasačili in jih pozvali, naj se ustavita. Ker pa se na klic nista ustavila, marveč bežala, so streljali in bržkone enega izmed njih ranili, vendar sta oba pobegnula, na begu pa sta odvrгла 7 in pol kg saharina, 4 kg cigaretnih papirčkov, 3 kg sladkorja in 30 vžigalnikov. Njune identitete doslej še ni bilo mogoče ugotoviti.

m Tatvina kolesa. Trgovskemu pomočniku Karlu Mlakarju je v soboto okrog 20. ure neznanec ukradel izpred trgovine Klima v Frankopanovi ulici 1500 Din vredno kolo znamke »Puch« s številko 223.877.

Gelje

* Uradni dan Zbornice TOI v Ljubljani za Celje in celjsko okolico bo v torek 1. sept. od 8. do 12. gop. v posvetovalnici gremija trgovcev v Celju. Razlagova ulica štev. 8, pritličje levo. Stranke, ki želijo kak nasvet v zadevah, ki jih zastopa zbornica, naj se v tem času oglase.

* Smrtna kosa. Dne 23. t. m. je na Ljubljanski cesti št. 14 umrl g. Rešetar Anton, v pokojeni tovarniški paznik. Dosegel je starost 84 let.

* Državna deška meščanska šola v Celju. Ponašljajni izpiti se prične v četrtek 27. t. m. ob 8. uri. Končni izpiti bodo 28. t. m., izpiti za privatiste pa 28. in 29. t. m. Vpisovanje v vse razrede se vrši v ponedeljek 31. t. m. od 8. do 12. dopoldne. Podrobnosti so razvidne iz razglasov, ki so nabiti v šolskih prostorih. Dne 2. septembra bo služba božja, 3. sept. pa se prične redni pouk.

* Celjska strelska družina. Ker se bo odslej vršilo vsako nedeljo dopoldan od 8. do 11. na vojaškem strelišču vezbanje za nagradno streljanje vojaštva celjskega polka, je komandant 39. polka dovolil, da ob tej priliki tudi celjska Strelska družina uporablja strelišče ter vrši svoja običajna streljanja, ki so bila začasno odpovedana radi slabe udeležbe članstva. Člani se pozivljajo, da se naj vsako nedeljo udeležijo streljanja. Prostor in tarča bodo za njih rezervirani. V slučaju slabega vremena se streljanje ne bo vršilo. — Člani, ki bi se hoteli udeležiti pokrajinskega nagradnega streljanja na strelišču v Carevi Čupriji pri Beogradu v dneh 6. do 13. sept. naj pošljejo lastnoročno napisane prijave tajniku celjske družine g. pp. Močivniku na št. 39. pešpolka najdalje do 26. t. m. Prijave se bodo s seznamom odposlale oblastni družini v Maribor. Siromašni člani dobijo v Beogradu brezplačno prenočišče ter hrano po znižani ceni. Vse potrebne informacije, kakor tudi program streljanja določa tajnik g. pp. Močivniku.

* Tekma Hajduk-Atletiki se je končala s 6:2. Sodel je g. Seitel. Radi slabega vremena je bilo le malo gledalcev, pa se tudi igralci niso mogli razviti.

* Najdba. V mestu sta bila najdena dva zavrtka z raznim blagom. Dobila se na predstojništvu mestne policije.

* Nezgoda dekca. 10-letni Rjavec Ivan iz Sršnice pri Ponikvi je 22. t. m. zajemal vodo iz vodnjaka, pri čemer ga je vodnjikov ročaj s tako silo udaril, da mu je zlomil desno roko. Fanta so dali v celjsko bolnico.

* Pretep z noži. V noči od nedelje na ponedeljek sta se v Ložnici strelja 24-letni dinar Golež Jakob ter 25-letni Kramar Franc. Vzela sta vsak svoj nož, konec pa je bil ta, da sta oba dobila težke poškodbe po rokah in po hrbtu. Najprej so Goleža spravili v javno bolnico, par ur kasneje pa še Kramarja.

* Nasilnež, ki noče iz gostilne. V soboto opolnoči je prišel stražnik napovedat policijsko uro v gostilno »Pri zelenem travniku« v Klavni ulici. Neki Močnik, ki je bil že precej vinjen, ni hotel zapustiti lokala. Ko ga je stražnik aretiral, se mu je uprl in ga podrl na tla in zbežal. Stražnik ga je dohitel, pa ga je Močnik še enkrat podrl. Končno sta prišla dva druga stražnika na pomoč. Z združenjo pomočjo so Močnika spravili na stražnico, drugi dan pa so ga izročili okrognemu sodišču.

* Premeten slepar. V soboto zvečer je nesel vajenec krojaškega mojstra novo izdelovljeno obleko h pekarskemu mojstru g. Kirbisu. Med potjo se mu pridružil neki Teutscher ter ga vprašal, komu nese obleko. Ko je vajenec obleko oddal, je pol ure pozneje prišel Teutscher h g. Kirbisu ter se mu predstavil kot pomočnik g. Meška ter zahteval obleko nazaj, češ, da mora na njej še nekaj popraviti. G. Kirbis mu je obleko res izročil, Teutscher pa je v mestu zastavil za 200 Din. Goljufijo so pa še isti večer odkrili in je policija Teutscherja aretirala v kolodvorski restavraciji, kjer je poplaval. Pri sebi je imel vojni listek za Maribor. Hotel se je odpeljati. Izročili so ga okrognemu sodišču.

Ptuj

S sreskega načelstva. Sreski podnačelnik g. dr. Bratina, ki je nadomestoval obolelega sreskega načelnika g. dr. Vavpotiča, je nenadoma tudi obolel. Vsled tega je prevzel vodstvo urada g. okrajni glavar Mahnič. Zastopni je pridržen tudi konceptni uradnik g. Dereani iz Konjice.

Avtomobilska nesreča. V soboto se je peljal g. dr. Novoselski, okrogni zdravnik iz Sv. Marjete niže Ptuj, s svojim avtomobilom v Ormož. Radi prevelike brzine in spolzke ceste je na nekem ostrem ovinku zavozil v kup gramoza in na to v vrbo, ki raste ob cesti. Avtomobil se je precej poškodoval, težje pa sta se ranila tudi dr. Novoselski in njegov sopotnik.

Zrtev pobesnele krave. V petek popoldne je 67-letna Marija Lambergerjeva, posestnica v Mihovcih pri Cirkovcih na Dravskem polju, pasla krave. Ena izmed krav je nenadoma pobesnela in jo napadla. Podrla jo Lambergerjevo na tla ter jo poškodovala po vsem telesu. Zlomila ji je tudi desno roko. Težko ranjeno posestnico so pripeljali v tukajšnjo bolnišnico.

Gradenje gibanje. Tukajšnji odvetnik g. dr. Salamun si je zgradil na Toplakovem posestvu lepo vilo, ki je že dogotovljena in bo v lep okras mestu. Lastnik se bo vselil vanjo že v prihodnjih dneh.

Gasilska vaja. V soboto zvečer so naši gasilci priredili kombinirano gasilsko vajo pri vojaškem skladišču, katero so si izbrali za objekt gašenja. V akcijo so stopile vse brigadne in ostale naprave naše požarne brambе. Ker je bila vaja ponoči, so Ptujčani sprva mislili, da v resnici kje gori. Kmalu pa so izvedeli, da je le vaja in so se pomirili.

Pogreb učiteljice Lee Kaisersberger-Majer. V nedeljo je bil ob zelo veliki udeležbi pokojničininih sorodnikov iz Ljubljane in od drugih ter ptujkega meščanstva pogreb nesrečne gospe Lee Majerjeve, ki se je v petek ustrelila v Grajski ulici. Pokojnica je bila vseh svojih veselih naravi v Ptuj splošno priljubljena, zato je njena tragična smrt vzbudila vsesplošno sožalje. Majerjeva je zapustila 13 let starega sina, ki študira na tukajšnji gimnaziji.

Agitirajte za Jugoslavo!

Smrtne posledice pretepa na svatbi

Tragična smrt pridnega mladeniča

Kljub splošni gospodarski krizi in vednemu tarnanju o pomanjkanju denarja ne mine noben večji praznik v Kamniku ali okolici brez krvavih pretepov, ki imajo večkrat celo smrtno posledice. Na velikonočno soboto so pred neko gostilno vinjeni fantje oklali nekega hlapca. »Jugoslovanci« je o tem prinesel podrobno poročilo. V nedeljo 16. t. m. pa se je vršil na Grabnu zopet fantovskih pretepov, ki je končal s smrtjo mladega, pridnega fanta. Dogodek se je odigral nekako tako-le:

V nedeljo zvečer so sedeli v gostilni pri »Bundruc« na Grabnu svatje z ženinom Miho Uršičem, po domače Tinačem iz Stranj. V kuhinji pa so sedeli mesar Jože Možek in mesarska pomočnika Matevž Togačar in Peter Pernel, oba uslužbeni pri mesarju Grčarju na Glavnem trgu. Kakor zatrjujejo priče, je nekdo iz gostilniških sobe z vodo polil trojico mladih mesarjev. Peter je skočil nato v sobo in ali nehoti ali pa misleč, da je bil to kdo izmed svatov, polil s pivom ženina in nevesto. To je seveda dalo povod za prepir in pretep, ki se je odigral deloma v kuhinji, deloma zunaj na dvorišču med Matevžem in Petrom na eni strani in svati na drugi strani. Naenkrat pa se je Peter zgrudil, in ko sta mu priskočila tovariša na pomoč, sta videla, da ima veliko krvavo rano na glavi. Takoj so ga hoteli peljati k zdravniku, toda Peter se je branil dolgo časa,

slednjič pa je le odšel. Zdravnik g. dr. Polec je ugotovil, da je imel Peter 8 cm dolgo zevajočo rano, ki je segala od čela proti temenu. Lobanja je bila globoko vdrt. Zdravnik je oddel takojšen prevoz v bolnico, kamor so tudi Petra pripeljali v ponedeljek ob 1. uri ponoči. Peter je med potjo rekel obema spremljevalcema, Pogačarju in Možku, da ga je udaril ženinov oče s stolom po glavi. Isto je ponovil tudi drugim pričam. Po Kamniku pa se splošno govori, da mu je vrgel prijatelj Matevž po nesreči kamen v glavo in to iz daljave 4 do 5 metrov. Koliko je na teh govoricah resnice, ho seveda ugotovilo sodišče, dvomljivo pa je, ali bi kamen na tako daljavo mogel napraviti tako rano.

Rana, ki je bila sicer težka, spočetka ni izgledala nevarna, v soboto ponoči pa je Peter nenadoma podlegel poškodbam. Njegova smrt je vzbudila v Kamniku splošno sočustvovanje, ker so vsi poznali Petra kot izredno uslužnega, pridnega in poštenega mladeniča.

Pokojni Peter Pernel je bil star šele 20 let. Bil je rojen na Jesenicah pri Orebku blizu Tolmina, živel pa je od mladosti pri svoji teti na Vrhovljah. V Kamniku je bil uslužben eno leto pri mesarju Cuzaku, eno leto pa pri Grčarju. Oba mojstra sta bila z njim vedno zadovoljna in ne moreta prehlaviti njegove izredne pridnosti in poštenosti.

Javna zahvala

Jugoslovansko-češkoslovaška liga in Slovensko Planinsko društvo v Ljubljani so iskreno zahvaljujeta vsem, ki so se udeležili proslave odkritja spominske plošče dr. Karlu Chodounskému dne 15. t. m. na Jezerskem, zlasti pa poslaniku Češkoslovaške republike v Beogradu g. dr. Robertu Fliederu, ministru trgovine CSR g. dr. Matoušku, generalu g. dr. Pečirki, podpredsedniku Hrvatskega planinskega društva g. Boteju, zastopniku turistovskega kluba »Sljeme« g. Jovanoviću, predvsem pa predsedniku prestolice Beograda g. ing. Nešiću, občini in prebivalcem Jezerskega. Nadalje se prisrčno zahvaljujemo g. prof. Jože Plečniku za krasno zasnovo in g. Alojziju Vodniku, lastniku kamnoseškega podjetja v Ljubljani, za vzorno izvršitev mramornate spominske plošče.

Jugoslovansko-Češkoslovaška Liga, Slovensko Planinsko društvo v Ljubljani.

Nočni požar na Šmarci pri Kamniku

Ogenj je podtaknila zločinska roka?

Kamnik, 21. avgusta. V petek ob pol 3. uri zjutraj je zbudil prebivalce gornjega dela vasi Šmarce pri Kamniku klic: »Gori!« Rdeči svet na nebu jim je sicer kazal, da gori nekeje v bližini, toda kraja požara niso mogli takoj izslediti, kajti gosto nasajeno sadno drevje zakriva vsak razgled. Šele ko so prišli na kraj požara, so videli, da je enodružinska hiša čevljarja Lojzeta Završnika, po domače Cunjarja, vsa v plamenih.

Lojze Završnik si je kot skromen obrtnik postavil pred 4 leti lično enodružinsko hišico ob cesti iz Kamnika proti Domžalam. Zvečer v četrtek se je družina brezskrbno kot po navadi podala k počitku, v zgodnjih jutranjih urah pa jo je prebudilo iz sna prasketanje ognja nad njihovimi glavami. Vsa hiša je bila že tedaj v plamenih, gorel je tudi sprednji del hiše, tako, da jim je bil onemogočen izhod. Morali so torej poskakati skozi okna, ki k sreči niso bila zamrežena, sicer bi bila cela družina v nevarnosti, da jo pokoplje pod seboj goreči strop, predno bi jim mogli priskočiti na pomoč.

Medtem so že prihitieli gasilci iz Duplice z motorno brizgalno in skušali rešiti iz goreče hiše vsaj perilo in obleko, kar se jim je le v malenkostni meri posrečilo. Lojze Završnik ima nad 80.000 Din škode, zavarovan pa je menda samo za 10.000 Din.

Kako je ogenj nastal, še niso mogli ugotoviti, sumijo pa, da ga je podtaknila zločinska roka kakega brezvestnega požigalca. Požar se je tako naglo razširil na celo hišo, da je bila že vsa hiša v plamenih, ko se je zbudila družina in ko so sosedje prihitieli na kraj požara. Na Duplici je prvi opazil ogenj čuvaj v tovarni pohištva Remec & Co., ki je bil najbrž v tej uri edini bedeči človek v vasi. Ta je hitro aviziral dupliške gasilce, ki so bili na mestu požara še prej, predno so poslali po nje. Žal, niso mogli rešiti več kot nekaj pohištva.

Strelna je udarila...

Ogenj so pravočasno pogasili — Služkinji, ki je bila v sobi, se ni zgodilo ničesar

Poljčane, 21. avgusta.

V petek proti pol 8. uri zjutraj so se kar naenkrat z vseh strani pripodili nad naš kraj gosti oblaki. Nebo se je stemnilo in kot bi trenil, je bila tu nevihta, ki pa ni dolgo trajala. Ko pa smo že mislili, da je hude ure konec, je prihrumela nova in hujša. Zamolko je bobnelo in v strahu smo trepetali in pričakovali, kaj bo. Zlasti se je vsak bal toče, ki bi lahko z enim mahom uničila našim vinogradnikom vse lepe upe in nade.

Toče hvalabogu res ni bilo, pač pa je udarila strelna. Proti 10. uri je nenadoma strašno vsekalo, da je vsem zastal dih. Visok dim se je pognal iznad kolodvora proti nebu... udarilo je v radioanteno pri restavraciji Baumann. Strelna pa je, kljub temu, da je bila antena spojena z zemljo, našla pot v sobo, preskočila na električno žico, ki je vodila do električne peči in šele od tod po razjedanju v sobi je udarila na prosto. Sežgala je električno žico v prah, zdrobila okenske šipe, uničila močno marmornato ploščo, ožgala zavese itd. Ožgana in počnela pa je tudi stena, ki je bila strelna oplazila. Plamen, ki je nastal pri tem, so k sreči hitro zadušili. Sreča v nesreči je, da je strelna našla tako hitro izhod in ni napravila hujše škode. Služkinja, ki je pospravljala v sobi, je sicer prestala nemalo strahu, je pa drugače ostala hvalabogu nepoškodovana.

Gornja Radgona dobi novo carinarnico

Gor. Radgona, 21. avgusta.

Mogočno so zapele sekire in lopate minuli četrtek, dne 20. t. m. v parku ob Muri, kjer so na parceli, določeni za stavbišče nove carinarnice, posekali kosate lipe, ki so bile do sedaj trgu v kras. Tvrda Slajmer in Jelenc iz Maribora, ki je izdružala gradnjo novega poslojca v Gornji Radgoni, je zadnjo nedeljo razglasila, da bo 20. t. m. sprejemala delavstvo. Navedena dne se je na Spodnjem grisu zbralo nad stopenjdeset delavcev in delavk. Tvrda je od tega ogromnega števila zaenkrat izbrala samo štiri moči, večji del prijavljenih pa sprejme v ponedeljek, ko prično z delom v večjem obsegu. Do sedaj so navozili kopico orodja, kar je znak, da se bo z delom resno pričelo.

Gradnja novega carinskega poslojca, ki so ga nam obetali že par let, je res že skrajno potrebna. V tako prometnem obmejnem trgu kakor je ravno Gor. Radgona, kjer pasira državno mejo nešteto inozemcev, trgovcev in izletnikov, ni ravno prikladno, da se ocarinjenje vrši v stari najeti pritlični hiši, ker drugih lokalov radi stanovanjske mizerije ni dobiti.

Z novo zgradbo bo veliko pridobilo zunanje lice trga, veliko število revnejšega sloja pa reden zaslužek.

Poljčane

Na novo službeno mesto za šefa skladišča v Mariboru je odšel te dni dosedajni postajenačelnik g. Leopold Gruđen. Železničarji so mu obenem s Sokolom priredili lepo odhodnico. V imenu Sokola se je poslovil od njega in družine tajnik br. Kozjek, v imenu ostalih pa g. Heric. Velika udeležba na tem prijetnem večeru je pričala o priljubljenosti in spoštovanju.

Zogorje

Nesreče. Nad Višnjavarjevim hlevom v Potoški vasi so bili zloženi trami, okrog katerih se je vedno zbirala gruča otrok ter skušali napraviti gugalnico. Danes popoldan pa so izruvali podložno kalo, in tram se je skotalil naprej ter zadel dveletnega rudarjevega sina Franceta Klandišarja iz Potoške vasi. Mali Francelj je močno poškodovan po životu in glavi ter ima prebito desno uho, dočim je leto starejši Hrle, razen malh prask, srečno odnesel pete. — Nesrečen dan je imel tudi rudarjev sin 2-letni Magister, ki je hotel za materjo po stopnicah. Na zadnj istopnici pa mu je izpodletelo in se je pri padcu močno poškodoval na glavi. Za malga nesrečnega so morali iskati zdravniške pomoči.

Trbovlje

Zlikovstvo, ki bi kmalu povzročilo težko nesrečo. Ko je v soboto popoldne vozil rešilni avto tukajšnjega gasilnega in reševalnega društva v Gabersko, je na povratku, ko je vozil mimo občinskih kolonije, neki mlad zlikovec vrgel v zaščitno steklo avtomobila velik kamen ter ga razbil. K sreči je ostal sofer, ki je takoj ustavil avto, nepoškodovan. Lahko bi se zgodila težka nesreča, če bi drobec stekla poškodoval soferja, kajti avto je bil v polnem diru. Stariši, podučite in svarite otroke pred takimi zločinimi početji.

Razglas občine radi kuluka. Vsled dopisa sreskega cestnega odbora v Laško, ki je predložil program za izvršitev ljudskega dela, razglasila županstvo glede izvrševanja ljudskega dela na banovinskih cestah I. in II. reda, da se prične ljudsko delo dne 1. septembra in konča 30. novembra t. l. Zavezanci, ki so izjavili, da bodo delali sami ali pa po namestnikih z navadnim ali motornim vozilom ter se ne bodo prijavili sreskemu cestnemu odboru Laško, odnosno članom in cestarjem istega na posameznih cestnih odsekih v določenem času, se bodo pritegnili k odkupnini ljudskega dela.

Izd nedeljskih nogometnih tekem. Kljub močnemu dežju so se večer popoldne vseeno vršile napovedane nogometne tekme. Okrog 16. ure sta se spoprijela ljubljanski SK Slovan in domači SK Amater. SK Amater je bil ves čas ofenziven in je zabil Slovanu 3 gole. Šele proti koncu drugega polčasa se je SK Slovanu posrečilo, da je zabil dva gola. Na igrišču SK Trbovlje s nekoliko prej igrali SK Trbovlje in SK Doberna in nato med SK Trbovlje in SK Retje. V obeh igrah je izšel kot zmagovalce SK Trbovlje, in sicer je zmagal nad SK Dobro z 0:4 in nad Retjem z 0:2. Publika, katera je bila na obeh igriščih precej številna, je bila tokrat dokaj disciplinirana in je vztrajala v močnem dežju do konca tekem.

Grda šala — ali nameravan zločin

Starši pazite na otroke

Ko je sorodnica B. iz Zelene trave povabila deklici, osemletno Mimico G. in enajstletno Angelco M., naj prideta po sadje, sta se prijaznemu povabilu prav rade odzvali in se napotili na Zeleno travo. Spotoma pa sta deklici opazili pred seboj zelo slabo oblečenega tujega moža, ki je bil, kakor pripovedujeta deklici — brez ene roke, na glavi pa je imel siv klobuk. Šel je par korakov pred njima ter venomer pazil, kam bosta deklici šli. Ko je opazil, da gresta v smeri od Zagorja čez hrib proti Trbovljam, je urnih korakov odšel za njima, ju pretekel ter se skril za kapelico pod Hratelom. Tako skrit je opazoval, kje gresta, kar sta tudi deklici opazili in se radi tega nista upali nadaljevati poti. Ko je opazil neznanec bojazen obeh deklic, je pričel deklici vabiti k sebi, ki se pa tudi na prigovarjanje nista hoteli približati, nakar je potegnil nož ter jima pričel groziti. Deklici sta začeli bežati, neznanec pa je pričel teči za njima.

Deklici sta popolnoma objokani in zasopli pritekli na vrh klanca v Zagorju, kjer je pri prvih hišah neznanec zasledovanje opustil. Razumljivo je, da sta otroke imela velik strah in se nista hotela vrniti niti v spremstvu odraslih. Ako bi bila to šala je do skrajnosti neumestna in je početje neznanca vse obsodbe vredno, ako pa je nameraval izvršiti zločin, pa sigurno ne bo ušel roki pravice.

Škocijan

Himen. Poročil se je šolski upravitelj v Škocijanu gosp. Janko Malešič z gđ. Pavlo Knific, učiteljico v Št. Vidu pri Ljubljani. Bilo srečno!

Grob za grohom. V zadnjem tednu so pri nas umrle tri osebe. V ponedeljek so pokopali daleč naokoli poznane g. Franca Hostarja iz Telč, 87 let starega. Pokojnik je služboval nad 38 let kot gozdni čuvaj na gradu g. Ulma v Klevevžu pri Šmarjeti. Umrli je dalje posestnica Marija Kocjan iz Klenovika pri Škocijanu, stara 75 let. V soboto zjutraj pa je za vedno zatisnila oči Urška Parkelj, posestnica v Zagradu pri Škocijanu, stara 70 let. Zaljučim ostalim naše sožalje.

Božja pot. V soboto in nedeljo se je vršila na Zalostni gori pri Mokronogu božja pot. Udeležba je bila zelo velika; iz raznih krajev Slovenije so prišli številni romarji. V soboto se je vršil v Mokronogu sejem, ki je bil še dosti dobro obiskan. Živino so prodajali za boljšo ceno in tudi blagovnem trgu ni bil promet slab.

Sokolstvo

Sokolska društva Dravske banovine se udeležijo slavnosti odkritja spomenika kralja Petra I. Osvoboditelja v Ljubljani 6. septembra. Za Sokola na Jesenicah sprejema prijave tajnik br. Viktor Črnko.

Sokolsko društvo na Dobravi je priredilo v nedeljo svoj telovadni nastop, ki je lepo uspel. Kljub slabemu vremenu se je nastopa udeležilo več sosednjih društev. Mlado, agilno društvo se lepo razvijalo. Mlademu društvu iskreno čestitamo k napredku in mu želimo še več uspeha. — Sokolsko društvo v Zabreznici pa je priredilo veselico v prostorih gostilne br. Rudolfa Ozwalda. Zdravo!

Radovljica. V soboto, dne 29. t. m. ob 20. uri bo v Sokolskem domu izredna skupščina tukajšnjega Sokolskega društva, na kateri bo podal gospodarski odsek svoje poročilo in se bo razpravljalo ter sklepalo o tozadevnih predlogih. Ta skupščina bo dala podlago za načrt dela v zimskih mesecih. Pričakujemo, da poseti skupščino vse članstvo in pokaže s tem svojo zavedenost in zanimanje za sokolsko stvar. Po oficijelnem delu bo predvajala tvrda Jugosl. Siemens iz Ljubljane napravo za prenos glasbe, združeno z radio aparatom.

Sokolsko društvo v Gornji Radgoni priredi v nedeljo, dne 6. septembra t. l. telovadni nastop, vsled česar prosí vsa okoliška društva, da ta dan ne prirejajo svojih prireditev ter s tem omogočijo in zagotovijo obilno udeležbo obmejnemu trgu.

Radio

Ljubljana, torek, 25. avgusta. 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 18.30 Salonski kvintet. 19.30 Zabavno štivo. 20.00 Poročilo o šahovskem turnirju na Bledu. 20.30 Prens iz Zagreba. 22.30 Čas, dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan.

Beograd, torek, 25. avgusta. 11.35 Plošče. 12.45 Radio orkester. 13.30 Poročila. 19.00 Dunaj. 22.00 Dnevne in sportne vesti.

Zagreb, torek, 25. avgusta. 12.30 Dnevne vesti. 18.30 Kulturne in društvene vesti. 19.00 Opera »Carobna piščalka«, prenos iz Dunaja.

Praga, torek, 25. avgusta. 16.30 Plošče. 12.30 Bratislava. 14.00 Plošče. 14.30 Radio orkester. 17.15 Plošče. 18.25 Nemški živelj v Čehoslovaški. 19.05 Poljske pesmi. 19.30 Brno. 20.25 Radio kvintet. 21.00 Orkestralni koncert. 22.15 Plošče.

Ljubljana, sredo, 26. avgusta. 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 18.30 Salonski kvintet. 19.30 Literarna ura (Silvester Škerl). 20.00 Poročilo o šahovskem turnirju na Bledu. 20.30 Večer Saša Santla: I. Uvodno besedo govori dr. Rupel; II. Gg. Drago Burger in Drago Zagar pojeta Šantlove pesmi. 22.00 Čas, dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan.

Beograd, sredo, 26. avgusta. 11.35 Plošče. 12.45 Radio orkester. 13.30 Poročila. 19.00 Narodne pesmi. 20.00 Predavanje. 20.30 Radio orkester.

Zagreb, sredo, 26. avgusta. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Poročila. 20.15 Kulturne in društvene vesti. 20.30 Ruski večer. 22.00 Poročila, vremenska napoved. 22.10 Ruski večer (nadaljevanje).

Praga, sredo, 26. avgusta. 11.30 Plošče. 12.30 Moravska Ostrava. 14.10 Plošče. 14.30 Bratislava. 17.20 Plošče. 19.05 Saksophon. 19.25 Narodne pesmi. 19.55 Bratislava. 21.30 Moravska Ostrava.

Kmetško-nadaljevalni tečaj v Mariboru

Maribor, 8. avgusta 1931:

Dne 10. t. m. je bil odprt na banovinski sadjarski šoli pod vodstvom banskega svetnika in referenta nadaljevalnih šol g. Grošlja 14-dnevni metodično uvodni tečaj. Namen tečaja je velike važnosti za pospeševanje kmetško-nadaljevalnega šolstva, iz katerega naj se rekrutirajo in specialno usposobijo učitelji, oni podeželski faktorji, s pomočjo katerih se izobrazujejo kmetijski fantje in gospodarji v raznih kmetijskih panogah.

Zanimanje za tečaj je ogromno, obiskuje ga 58 prijavljenih iz vse Dravske banovine. Med tovariši vlada živahno zanimanje za stvar, dobro razpoloženje ob izvršni kuhinji in pristržna tovariška harmonija. Predavanja so po 7 ur dnevno po samih strokovnjakih, kojih imena jamčijo, da bo tečaj rodil mnogo uspehov v posameznih oddelkih in raztresenih vaseh, ker bodo vsi tečajniki odšli v svoje postojanke preveženi in navdušeni s kmetško mislijo ter bodo dobri svetovalci v sedanjih težkih go-

spodarskih časih kmetškemu stanu. Predmeti so razdeljeni na panoge, ki so tesno zvezane v strnjeno celoto »kmetška zajednica« in obsegajo kmetško ideologijo in psihologijo (g. Grošelj), kmetško občešstvo (g. prof. Jeraj), metodiko v kmetškem šolstvu (g. Gosak), narodopisje (g. dr. Kotnik), tipi kmetške hiše (g. prof. Baš), kmetijstvo, sadjarstvo in živinoreja (g. inž. Simonič), zadružništvo (g. inž. Šifter), zdravstvo in higijena (g. dr. Vrtovec), sokolska ideja (g. dr. Pivko).

Tečaj poživljajo poučne ekskurzije in ogledi, kakor vsestranski ogled naprav in kompleksa banovinske sadjarske šole, vzorne drevesnice g. Dolinška v Kamnici. Na kompleksu 10 orahov je zasajenih nad 100.000 raznovrstnih dreves in na tisoče vrtnic. Nadalje banska drevesnica in vinogradi v Pekrah, vzorno gospodarsko poslopje g. Robiča v Limbušu. Pri tej priliki smo se seznanili s postopanjem obdelovanja hmelja ter njega spravilom, nato pivovarno Union in tvornico Zlatorog.

Dobave

Direkcija državnega rudnika v Kakanju sprejema do 27. avgusta t. l. ponudbe glede dobave železne pločevine, 10.000 kg ovs, 50 komadov ščetk, 500 kg firneža.

Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 27. avgusta t. l. ponudbe glede dobave ključavnic, okovov, verig, žag itd.

Direkcija državnega rudnika Vrdnik sprejema do 3. septembra t. l. ponudbe glede dobave 3000 metrov jeklenih vrvi.

Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 7. septembra t. l. ponudbe glede dobave 2400 kg bakrenih vrvi; do 8. septembra t. l. pa glede dobave zavor.

Direkcija državnega rudnika Krika sprejema do 10. septembra t. l. ponudbe glede dobave 2000 kg železne pločevine in 1000 kg žebeljev, 20 sodov švarcila, gum za avto, 2500 kg tračnikov.

Dne 9., 10. in 11. septembra t. l. se bodo vršile pri Upravi policije v Zagrebu licitacije glede dobave policijskih uniform.

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Direkcija državnega rudnika Zabukovca pri Celju sprejema do 27. avgusta t. l. ponudbe glede dobave raznih tiskovin.

Direkcija državnega rudnika Breza sprejema

Razširjajte Jugoslovana!

Bukova drva
trboveljski promet
pri tt.
KURIVO
LJUBLJANA
Dunajska cesta 38
(na Balkanu)
Telefon št. 84 84

Stavbne nasvete
daje tehnični biro
„Tehna“, Ljubljana,
Mestni trg 25-I. 507

Sobo
s strogo posebnim
vhodom, zračno, v
centru mesta, oddam
takoj. Vse v upravi.
1862

Nogavice, roka-
vite, volna in
bombaž
najceneje in v veliki
izbiri pri
KARL PRELOG
Ljubljana, Židovska
ulica in Stari trg.

»Autobus«
Ljubljana VII
Zg. Šiška 50
kakovost domačega
izdelka uspešno tek-
muje s tujim blagom
Strojna delavnica vseh
vrst karoserij 1507

Kolesa 1422
po Din 1250.—
»CENTRA«
Ljubljana
Masarykova cesta

Makulturni papir

se poceni proda
Na razpolago večja količina
Naslov nove uprava Jugoslovana

Vsem, ki so nam ob bridki izgubi dobrega očeta

prof. Mateja Voduška

izrekli sočutje, obdarili ga s cvetjem in ga spre-
mili na zadnjem potu, se iskreno zahvaljujemo.

Vsi žalujoči

so prekrizale luže, v katerih je žoga obtičala. Prav posebno je bil to slučaj pred golom Primorja, kjer je vodeno blato rešilo Primorje, da ni doživel hujšega, po igri povsem pričakovanega poraza.

Ilirija je imela v splošnem mnogo več od igre. Igrala je bolj smiselno in odločneje pred golom. Krilska vrsta je prekašala primorjansko v vsakem pogledu. Obramba Primorja je bila boljše kot Ilirijina, imela pa je tudi mnogo več dela.

Igra je bila od odmora dosti zanimiva, po odmoru pa je radi surovih izpadov nekaterih igralcev Primorja mnogo izgubila. Predvsem moramo omeniti srednjega krilca Slamiča, ki je zagrešil nekaj froulov, od katerih je vsaki posamezni zadostoval za takojšnjo izključitev in najstrožjo kazen po podsavezu. Igra Slamiča je naletela na ogorčen protest s strani publike. Svetujemo podsavezu, da v interesu sporta za-
tre vsak pojav brezobzirnosti napram soigra-
čem in najstrožje kaznuje krivce. Igra proti
Gradjanskemu in nedeljska proti Iliriji, sta dali
nekaterim igralcem Primorja prav slabo sprice-
valo v pogledu fairnesa.

Sodnik g. Bažant, ki je nadomestoval g. Fa-
brisa, je videl vse. Njegovo sojenje bi bilo lahko
vzorno, da ni pokazal popolno nerazumevanje
v pogledu surove igre. Slamiča bi moral na
vsak način izključiti in prepričani smo, da bi
se tekma nadaljevala v dostojnih mejah.

Kratek potek: Že v prvi minuti je nevarno
pred golom Primorja. Košak mora trikrat za-
mahniti, dokler ni žoge spravil z vode, v mre-
žo. Gol je bil neubranljiv. V 7. minuti prodre
Jug in strelja v mrežo, toda Vrhovnik in Če-
bohin sta bila v jasnem off-sideu in sodnik
naravno ne prizna. V 14. minuti preseneti Sla-
mič Maliča s strelom iz večje daljave in 1:1.
V isti minuti pobegne Košak, sigurno šanso
mu pokvari Jancigaj, ki ga drži za nogo. Iz
vode strelja Košak 11 m dosti plasirano, toda
Jancigaj vlovi. Dvakrat zaustavi nato voda žogo
tik na črti praznega gola Primorja. Iz prodora
zabije Jug I gol, toda sodnik je že preje of-
žvižgal roko Vrhovnika. V 40. min. bomba Ko-
šaka s 25 m v gornji desni kot in 2:1. Po od-
moru igra ni bila več zanimiva in je potekla
brez rezultata.

V predigrah je rezerva Ilirije premagala vo-
jaško reprezentanco ljubljanske garnizije s 7:5,
juniorji pa Mladiko s 1:0.

Ostale tekme v ligah:

Zagreb: Gradjanski — Concordia 2:0 (1:0).
Split: Hajduk — Hašk 5:2 (3:1).
Beograd: Jugoslavija — Jug 6:2 (1:1).
Sarajevo: BSK — Slavija 3:1 (1:1).
Šabac: Mačva — Gradjanski 1:0 (1:0).
Osijek: Slavija — Vojvodina 5:0 (1:0).
Subotica: Bačka : PSK 5:1 (4:0).
Veliki Bečkerek: Obilič — Sand 6:0.
Stanje lig po nedeljskih tekmah:

1. liga:									
Gradjanski	10	7	2	1	16:6	16			
Hajduk	10	6	2	2	42:13	14			
Concordija	10	5	1	4	23:25	11			
Hašk	10	4	1	5	38:24	9			
Ilirija	10	2	2	6	15:43	6			
Primorje	10	2	0	8	17:40	4			

2. liga:									
BSK	10	8	1	1	46:14	17			
Sašk	10	7	0	3	26:16	14			
Jugoslavija	10	5	2	3	29:20	12			
Slavija	10	4	1	5	15:26	9			
Soko	10	2	3	5	17:24	7			
Jug	10	0	1	9	14:47	1			

3. liga:									
Mačva	14	11	0	3	22:8	22			
Slavija	13	9	0	4	40:18	18			
Vojvodina	14	8	1	5	35:24	17			
Bačka	14	8	0	6	28:23	16			
Obilič	13	6	0	7	32:35	12			
Gradjanski	13	4	2	7	26:23	10			
Sand	14	4	1	9	21:32	9			
PSK	13	2	0	11	17:58	4			

Ostale tekme:

Maribor: Železničar — GAK (Graz) 4:2 (2:1)
Budimpešta: Madjarska — Španija 2:0, Bu-
dimpešta — Madrid 2:1 (1:0).

Ilirija prvak Ljubljane v lahki atletiki.

V soboto popoldne in nedeljo dopoldne se je
vršilo na igrišču Primorja lahkoatletsko prven-
stvo Ljubljane za poedince. Rezultati so po-
kazali lep napredek atletov in bi bili boljši, ako
bi bilo tekašišče in skakalnice v redu. Organi-
zacija je bila ena najslabših v zadnjih letih,
tekašišče sploh ni bilo začetano. Zmagala je
Ilirija s 36 točkami pred Primorjem.

100 m: 1. Skok (P) 11:8, 2. Stepišnik D (I).
— Kroga: 1. Jeglič (I) 11:91 m, 2. Zupančič (I)
11:68 m. — Skok v daljino: 1. Korče (P) 6:42 m,
2. Outrata (I) 6:13 m. — 200 m: 1. Skok (P)
2:43, 2. Urbančič (P). — Disk: 1. Stepišnik M.
(I) 37:19 m, 2. Zupančič (I) 34:52 m. — 400 m:
1. Korče (P) 5:43, 2. Vidmar (I). — 1500 m:
1. Zorga (P) 4:30:7, 2. Sporn (I). — Skok v
višino: 1. Zupančič (I) 1:65 m, 2. Zgur (P) 1:60
m. — 110 m zapreke: 1. Korče (P) 19:2, 2. Ou-
trata (I). — Švedska štafeta: 1. Primorje
2:07:3, 2. Ilirija I. — 10 km: 1. Sporn (I)
36:04:1, 2. Senčar (I). — Kladivo: 1. Stepišnik
M. (I) 32:63 m, 2. Zupančič (I) 30:45 m. —
Troskok: 1. Outrata (I) 12:67 m, 2. Korče (P)
12:62 m. — Kopje: 1. Putinja (P) 42:10 m, 2.
Tone (I) 41:34 m. — 5 km: 1. Sporn (I) 17:13:2,
2. eSnčar (I). — Skok ob palici: 1. Oroszy (I)
3:20 m, 2. in 3. Zupančič in Tone (I) 3 m. —
80 m: 1. Zorga (P) 2:08:7, 2. Soukal (I). —
4 × 100 m: 1. Primorje 46:7, 2. Ilirija I 47:3.

Tabor treznih delavcev na Kumu

Velicavno je bilo zborovanje treznih delav-
cev na Kumu. Odvseposod so prišli iz Kranj-
ske gore in Jesenic, Mozlja in Kočevja, Zu-
žemberka, Leskovca in Vidma, Ptujja, da ne
omenimo Celja, Ljubljane in Zagreba. Blizu
4000 ljudi je obiskalo tabor treznosti.

V soboto zvečer je gores velik kres, viden po
vsem Posavju in Dolenjskem. Bengaličen ogenj
in rakete in navduševalec govor prof. Pavliča
so izletnike spravili v primerno razpoloženje.
Na pobodu vrha je gorelo do 50 malih kre-
sov, kjer so bedeli vso noč ter veselo peli fantje
in moške ter pričakovali izletnikov iz Zagreba,
Celja in Ljubljane. Vso noč se kijež tisočglavi
množici red ni nikjer kalil in vsi so nestrpno
pričakovali solčnega vzhoda.

Le žal se je med ranim sv. opravilom Kum
zagrnil v meglo, kar pa ni motilo preveč ve-
selega razpoloženja in navdušenja. Pridigo pred
sv. opravilom je imel g. svetnik Kalan, pri sv.
maši so pa igrali zagrebški omladinski godbe-
niki. Med pozno sv. mašo, katero je opravil
g. profesor Cajnkar iz Maribora, je pridigal
prof. Pavlič iz Celja. Njegov govor so vsi po-
slušali z največjim zanimanjem zlasti, ker je
odkriti govoril o napakah sedanjega rodu in
označil versko obnovo potrebno za vse brez
izjeme. Po končanem sv. opravilu je otvoril in
vodil treznostno zborovanje g. prof. Pavlič, raz-
ložil pomen tabora in predlagal brzojavke NJ.
Vel. kralju, sv. očetu v Rim in nadškofu dr.
Bauerju, ter škofoma dr. Rožmanu in dr. Kar-
linu. Pristrčno je pozdravil drage Zagrebčane, ki
so z godbo pohiteli na Kum. G. svetnik Kalan
je govoril o delu med narodom za treznost.
Dr. Klarič iz Zagreba je pozdravil zborovalce
v imenu Hrvatov z željo, da naj pridejo Slove-
nci večkrat med Hrvate in Hrvatli med Slovence,
da se bomo še bolj spoznali in vzljubili ter
skupno delovali. V imenu Jugoslovanske zveze
treznosti je govoril njen tajnik dr. Nick, na-
kar je imel znanstveno predavanje zdravnik
dr. Mikič iz Zagreba. V imenu zalrežskih Slo-
venk je pozdravila Tabor Jerca Jančič iz Za-
greba v narodni noši, v imenu skavtov iz Ce-
lja pa skavt Keler. Po končanem zborovanju
je prof. Pavlič predlagal, da se povsod dela na
sprejetju julijske deklaracije, po kateri se naj
omeji ob nedeljah in praznikih točenje opojnih
pijač. Zborovalci so z navdušenjem odobraval
ta predlog zlasti še, ko je predlagal prodajo
grozdja v mestih in industrijskih krajih, in to
brez alkoholnih sokov.

Dež zborovanja ni motil, pač so pa pri se-
stopu prišli udeleženci premočeni v Trbovlje,
a navdušenje kijež temu ni pomeglo. Vsem
udeležencem ključemo na svidenje na Kumu
ob otvoritvi Treznostnega doma.

Zahvala

Za izraze iskrenega sožalja, ki smo jih prejeli povodom
prebridke izgube našega nepozabnega papana in starega
papana, gospoda

Aleksandra Hudovernika notarja

za poklonjeno prekrasno cvetje ter za nadvse številno
spremistvo na njegovi zadnji poti se vsem prav pristrčno za-
hvaljujemo.

Posebej nas veže dolžnost, zahvaliti se gg. zastopnikom
raznih oblastev, uradov, korporacij, ustanov, zavodov in
društev za čaščeno udeležbo pri pogrebu, gospodom govornikom
za v srce segajoče poslovilne besede, gg. pevcem za
prelepo žalno petje, prav pristrčno pa še gospodu šef-zdrav-
niku dr. Pavlu Krajcu za njegovo požrtvovalno nego in
priateljsko skrb, ki jo je izkazoval našemu predragemu
pokojniku tekom njegove težke bolezni.

Maša zadušnica se bo brala v četrtek, dne 27. t. m.,
ob 9. uri dopoldne pri oo. frančiškanih.

Globoko žalujoča rodbina Janežič

Dirke na Ljubelju

V nedeljo, dne 23. avgusta 1931 ponovno

VELIK USPEH

na

PUCH

motornem kolesu
typa 250

Uroic na kolesu typa 250

z lahkoto zmaga v kategoriji
do 250 ccm in do 350 ccm

Karner-Klagenfurt

drugi v kategoriji do 250 ccm

Prodaja PUCH motornih koles

Viktor Bohinc, Ljubljana

Dunajska cesta

»Jugosteyr«, Ljubljana, Miklošičeva 36

Razglas o licitaciji

za oddajo težaskih, zidarskih, betonskih in železobetonskih del
pri novi stanovanjski zgradbi Pokojninskega zaklada Hranilnice
Dravske banovine, Ljubljana.

Hranilnica Dravske banovine, Ljubljana, razpisuje za pre-
vzem težaskih, zidarskih, betonskih in železobetonskih del in
dobav pri zgradbi novega stanovanjskega poslopja ob Igriški
ulici v Ljubljani

I. javno pismeno ofertalno licitacijo

na dan 10. septembra 1931. ob 11. uri v ravnateljevi pisarni
Hranilnice Dravske banovine, Ljubljana, Knafljeva ulica št. 9.
Istotam se dobivajo od 27. avgusta t. l. dalje med uradnimi
urami potrebni podatki, pojasnila in ofertni pripomočki proti
plačilu napravni stroškov.

V Ljubljani, dne 23. avgusta 1931.

(1877)

Hranilnica Dravske banovine,
Ljubljana.

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

VI. No. 8083/3.

2360

Odlok.

Na pobudo mag. pharm. Komotar Nade, lekarniške asistentke v Ljubljani, ter po zaslišanju banskega sanitetnega sveta in lekarnarske zbornice, odločam na osnovi § 11. zadnji odstavek zakona o lekarnah in nadzorstvu nad prometom z zdravili, da se ustanovi nova javna lekarna na Viču pri Ljubljani.

Interesenti imajo pravo pritožbe zoper to odločbo na ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje tekom 15 dni od dneva razglasitve v Službenih objavah kraljevske banske uprave Dravske banovine. Pritožbo se mora vložiti pri kraljevski banski upravi Dravske banovine.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine

dne 14. avgusta 1931.

Ban: dr. Marušič, s. r.

Razglasi raznih uradov in oblastev

A VIII 708/30—3.

2353

Oklic dediču neznanega bivališča.

Suštaršič Franc, prevzitar, Jezero št. 6 je dne 16. septembra 1930 umrl. Poslednja volja se je našla.

Zapustnikov sin — dedič Suštaršič Franc, baje nekje v Ameriki, katerega bivališče sodišču ni znano, se pozivlja da se tekom enega leta od danes naprej zglaš pri tem sodišču. Po preteku tega roka obravnavala se bo zapuščina z ostalimi dediči in z gospodom Kraljič Francem, poselnikom Jezero št. 17, ki se je postavil za skrbnika odsotnega Suštaršič Francea.

Okrajno sodišče v Ljubljani, odd. VIII.,
dne 4. avgusta 1931.

*

E 939/31—10.

2362

Dražbeni oklic.

Dne 25. septembra 1931 ob de-
velih bo pri podpisnem sodišču dražba
nepremičnin: zemljiška knjiga d. o. Lan-
cova vas, vl. št. 76.

Cenilna vrednost: 3311.— Din. Najmanjši
ponudek: 2484.— Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe,
je priglasiti sodišču najpozneje pri draž-
benem naroku pred začetkom dražbe, si-
cer bi se ne mogle več uveljavljati glede
nepremičnine v škodo udeležitelja, ki je
ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na draž-
beni oklic, ki je nabit na uradni deski te-
ga sodišča.

Okrajno sodišče v Ptuj, odd. IV.,
dne 14. avgusta 1931.

*

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

Razglas

2340 3—2

e prvi pismeni ponudni licitaciji za zgradbo
nove kanalizacije ter preureditev kopalnic
in klosetov v javni bolnici v Ptuj.

Po nalogu kr. banske uprave Dravske
banovine v Ljubljani na podlagi odloka
V. No. 3123/5 z dne 4. julija 1931, razpisuje
sresko načelstvo sresa Maribor levi breg
v Mariboru na podlagi čl. 86. in 98. zaka-
na o drž. računovodstvu z dne 6. marca
1910., ter njegovih izprememb, odnosno
spopolnitev za prevzem in izvršitev

zgradbe nove kanalizacije ter preuredi-
tev kopalnic in klosetov v javni bolnici v
Ptuj.

1. javno pismeno ponudbeno licitacijo v
skrajšanem roku na dan 14. septembra
1931. ob enajstih dopoldne v prostorih teh-
ničnega razdelka (soba 51/II) sreskega na-
čelstva Maribor levi breg.

Načrti in proračuni so interesentom na
razpolago med uradnimi urami v prostori-
h tehničnega razdelka (soba 50, II. nad-
stropje) sreskega načelstva Maribor levi
breg, oziroma je dobiti pri navedenem
uradu ponudbe proti plačilu za posamezna
dela:

1. Kanalizacija, kemična čis-
tilnica in gradbena dela Din 100.—
2. Instalacija vodovodov, ko-
palnic in klosetov . . . Din 80.—
3. Povečava toplovoda in
centralne kurjave . . . Din 30.—
4. Elektroinstalacija . . . Din 10.—

Ponudbe je predložiti v obliki enotnega
popusta v odstotkih na uradno odmerjeni
proračunski znesek, ki znaša za posamezne
vrste del:

1. Kanalizacija, kemična
čistilnica in gradbena dela Din 349.355.47

(z besedami: tristo štiride-
sedevet tisoč tristo petde-
setpet 47/100 Din).

2. Instalacija vodovodov,
kopalnic in klosetov . . . Din 156.156.85
(z besedami: ensto petde-
setšest tisoč stopetdesetšest
85/100 dinarjev).

3. Povečava toplovoda
in centralne kurjave . . . Din 33.493.21
(z besedami: tridesettri ti-
soč štiristo devetdesettri
21/100 dinarjev).

4. Elektroinstalacija . . . Din 5.980.—
(z besedami: pettisoč de-
vetsto osemdeset Din).

Zapečateni ponudbe, opremljene s kol-
kom za Din 100.—, vsako prilogo s kol-
kom za Din 2.—, morajo izročiti ponud-
niki ali njih pooblaščenici na dan licita-
cije z označbo »Ponudba za zgradbo nove
kanalizacije ter preureditev kopalnic in
stranišč v javni bolnici v Ptuj« od ponud-
nika N. N. neposredno predsedniku licita-
cijske komisije med 10. in 11. uro dopol-
dne. Po pošti pravočasno dospele ponudbe
se vzamejo pod pogojem, ako ponudnik v
njih navede, da so mu vsi pogoji znani in
da jih brez pridržka sprejme. Na poznejše
nepravilno opremljene ali brzojavne po-
nudbe se ne bo oziralo.

Vsak ponudnik mora v ponudbi izrečno
izjaviti, da v celoti pristaja na vse splošne
in tehnične pogoje, ter mora položiti kav-
cijo za posamezne vrste del:

	za naše državljanke	za tuje državljanke
	Din	Din
1. Kanalizacija, kemična čistilnica in gradbena dela	35.000	70.000
2. Instalacija vodovoda, kopalnic in klosetov . . .	16.000	32.000
3. Povečava toplovoda in centralne kurjave . . .	4.000	7.000
4. Elektroinstalacija . . .	1.000	2.000

Kavcija se mora položiti najkasneje na
dan licitacije do desetih dopoldne pri bla-
gajni Hranilnice Dravske banovine v Ma-
riboru, v gotovini, vrednostnih papirjih,
oziroma garantnih pismih, izdanih po de-
narnem zavodu v smislu čl. 86 zakona o
drž. računovodstvu in registriranih v smi-
slu čl. 24. pravilnika za izvrševanje določil
iz oddelka »B pogodbe in nabave«.

O položeni kavciji prejme ponudnik bla-
gajnično položnico. To položnico, nadalje
potrdilo davčnega urada o poravnavi vseh
davčnih plačil za tekoče četrtletje, odo-
brenje ministrstva za zgradbo, da se sme
ponudnik udeleževati javnih licitacij in po-
trdilo pristojne zbornice za trgovino, obrt
in industrijo o sposobnosti, je obnemem z
vročitvijo ponudbe predložiti odprte pred-
sedniku licitacijske komisije. Pooblaščenici
morajo predložiti poleg tega pooblastilo,
da smejo zastopati svojo firmo pri licita-
ciji.

Banovinska uprava si izrečno pridržuje
pravico, oddati razpisano delo ne oziraje
se na višino ponujene vsote ali tudi po-
nudbe odkloniti brez kake obveznosti.
Vsak ponudnik mora ostati v besedi 30
dni (trideset) po licitaciji.
Sresko načelstvo za sresa Maribor, levi breg.
V Mariboru, dne 20. avgusta 1931.

Razne objave

2364—3—1

Objava.

V noči od 23. na 24. junija 1931 sta mi
bili ob prenočevanju v službi poleg drugih
predmetov ukradeni na Šenturski gori legi-
timacije, in sicer:

A) Po obrazcu 50 pravilnika za finančno
kontrolno, izdano dne 12. marca 1923 pod
št. 331 po bivšem oblastnem inspekto-
ratu finančne kontrole v Ljubljani in

B) legitimacija za kupovanje kart z po-
puslom 50% redne tarife za mešane, pot-
niške in brze vlake, izdana dne 1. januarja
1930 pod št. 184.247 od direkcije držav-
nih železnic v Ljubljani.

Obe legitimaciji proglašam za neveljavni.
V Kranju, dne 23. avgusta 1931.

Ivan Verbič, s. r.,

podpreglednik finančne kontrole

*

2369

Objava.

Izgubil sem indeks tehniške fakultete
univerze v Ljubljani na ime: Zadnek
Frank J. rod. iz Senožet.

Proglašam ga neveljavnim.

Zadnek Frank J., s. r.

*

2355

Objava.

Podpisani Zajdela Egon, zasebnik v
Ptuj, sem izgubil svoje šolsko izpričevalo
prvega razreda deške meščanske šole v
Ptuj iz šolskega leta 1923/1924.

Proglašam ga za neveljavno.

Ptuj, dne 19. avgusta 1931.

Egon Zajdela, s. r.

P. Ripson:

Marsove skrivnosti

(Roman.)

Naenkrat je čutil silen udarec na čelo in onesvestil se je.

Ko se je prebudil, je bil v popolni temi in ležal je zvezan. Bolele so ga vse kosti. V prvem trenutku ni videl, kaj se je zgodilo z njim, potem se je pa spomnil, kako so ga napadli vampirji, ga vjeli v mrežo in odnesli neznano kam. Brez dvoma se je nahajal v njih jami. Nekaj časa ni ničesar razložil okoli sebe, a kmalu je videl, da se nahaja v velikanski kotlini, ki je bila podobna visokemu dimniku, kojega premer je znašal najmanj sto metrov. Na vrhu je zapazil slabotno svetlobo, menda je bila to dnevna luč, ki je prihajala skozi odprtino na vrhu. Na vseh straneh v temi so žarele oči vampirjev. Bilo jih je na tisoče. Čul je tudi frfotanje njih kril in njih žvižge. Iz daljave je čul šumenje reke.

Ta velikanska kaverna je morala biti krater že v pradavnih časih ugaslega ognjenika. Bil je to naravnost satanska vizija. Tisoči parov oči so gledali v tej temi in razširjali slabotno luč, a dovolj jako, da je mogel Robert razlikovati potankosti. Stene kraterja so obstojale iz bazaltnih stebrov, ki so bili mestoma pokriti z lavo, večinoma pa zastrti od velikih kril vampirjev, ki so tu

viseli, obešeni za svoje zadnje noge, z glavo navzdol.

Smrad, ki je vladal v tej kaverni, je bil naravnost neznošen in Robert je bil ves iz sebe od strahu, a še bolj kot strah ga je prevladoval stud nad tem smradom. Vampirji so v gostih jatah letali mimo njega, sikali in mu gledali v obraz, vsak je hotel videti sovražnika, ki je bil uničil toliko njih sobratov. Robert je najprej hotel zapreti oči, toda si je premislil. Bal se je, da ga strmoglavijo iz skalne odprtine, v katero so ga položili, v globočino.

Vampirjev je bilo vedno več. Brezmejno število zvezd na jasnem nebu ali luči milijonskega mesta, gledane s sosedne gore ali letala, bi dale komaj sliko tisočev žarečih točk, ki jih je videl Robert plesati okoli sebe. Nestvori so suvali drug drugega, da bi ga bolje videli. Eni so prihajali od zgoraj, drugi so se dvigali iz globočine. To gomazenje demonov, udarjanje s krili, žvižganje in sikanje je trajalo nad eno uro in Robert je mislil, da bo zblaznel, ako se to kmalu ne neha. Ni dvomil, da je prišla njegova zadnja ura, kajti uteči v takem položaju je bilo nemogoče.

Naenkrat je zašumelo po kaverni in začela se je prazniti. Vsi vampirji so odleteli navzgor in Robert je bil mnenja, da so šli iskat hrane, ker je menda zunaj bila noč. Svetle oči so polagoma vse izginile in Robert se je nahajal v popolni temi, ki je bila še hušja kot v rogu. Bila je takšna, da se jo je dalo tipati, kot piše sveto pismo.

Ceprav še s tem ni bil rešen, mu je vendarle odleglo. Bil je silno utrujen in predvsem ga je mučila lakota. Najrajši bi bil zaspal, toda vedel je, da so minute dragocene in da je treba sedaj naglo nekaj storiti. Prvo je bilo, da se reši svojih spon. Bil je zvezan z vrvmi in skušal se je osloboditi. Po dolgem trudu je potegnil desno roko iz zanjke, v kateri se je nahajala, toda ob enem je dobil silen udarec zadaj na vrat. Obrnil se je in zapazil tik pred seboj velikega vampirja, ki je ostal kot straža poleg njega. Njegove oči so se divje bliskale in Robert je razumel, da bi ga takoj napadel, ako se še enkrat gane. Zver je divje sikala. Gledala sta si oko v oko. V tem odločilnem trenutku je bilo treba hitro nekaj ukreniti, to je Robert le predobro vedel in ni odlašal niti sekunde. S prosto desnico je z vso silo, ki mu je bila na razpolago, zagrabil vampirja za grlo in ga stisnil ter pritegnil k sebi. Vampir ni mogel dati glasu od sebe in se je divje branil, toda Robert ga je pritisnil s težo svojega telesa na tla ter ga držal pritisnjene gotovo deset minut, dokler ni občutil, da ga je zadušil in da je vsaka življenska iskra ugasnila v njem. Nato ga je zalučal preko skale v temno globočino. Ta je morala biti brez dna, kajti padca kljub ostremu priskušanju ni čul. Globoko si je oddahnil, kajti bil je za trenutek rešen. Prva njegova skrb sedaj je bila, rešiti se ostalih vezi, in tudi to ni bilo težko, kajti vampirji so ga bili le površno povezali.

Letos nas čaka huda zima

Tirolski in gorenje-avstrijski kmetje so že spomladi prerokovali na podlagi svojih dolgoletnih opazovanj, da nas čaka leto jako zgodnja jesen in huda zima, ker ni bilo letos nobene prave spomladi, ampak je zimi takoj sledilo zelo vroče poletje. Tirolski kmetje prerokujejo, da bomo dobili leto zimo, ki ne dobi milejša od zime 1. 1928.

Tega mnenja je tudi ravnatelj zavoda za vremenslovje (meteorologijo) v Stockholmu dr. Landström. Ta je nedavno potoval na Islandijo in na far-oersko otočje, kjer je proučeval razmere v Zalivskem toku, ki prihaja iz meksiškega zaliva in obliva vso Anglijo in Skandinavijo. Pri svojih študijah je ugotovil, da je Zalivski tok leto znatno bolj hladen, kakor je bil druga leta. Letos ima voda Zalivskega toka komaj 9 stopinj toplote, imeti bi jih morala pa najmanj 12. Toplota Zalivskega toka pa je morda najna za toploto vse severne in srednje Evrope. Izprememba temperature vode v Zalivskem toku pa je odvisna od toplotnih izprememb v tropskih krajih, kjer je bilo leto precej manj vroče kakor druga leta.

Iz te ugotovitve se da sklepati, da čaka leto Srednje Evrope prav hud in občuten mrz.

Hladnejši dnevi koncem avgusta so prisilili tudi ptice-selivke, da so začele leto že precej zgodaj odhajati na jug. Lastovke, ki se začno seliti navadno šele začetkom meseca septembra, se že sedaj selijo in tudi slavčki že odhajajo. Listje na gozdnem drevju pa tudi že rumeni in odpada...

Kdor ima torej površnik ali pa zimsko suknjo v zastavljalnici, ta naj se pripravi!

Naša poletna hrana

Človek potrebuje poleti dosti manj hrane kakor pozimi, ko potrebuje naše telo več toplote. Kolikor namreč potrebujemo več toplote, toliko več moramo jesti in obratno. Znanstveno je dokazano, da se ljudje, ki jedo poleti in pozimi enako, poleti precej zrede, ker pretvarja organizem odvisno hrano v mast. Poleti je treba torej mnogo manj jesti kakor pozimi, da ne proizvede telo preveč toplote. Poleti se je treba dalje ugrabiti tudi takozvanih »redilnih« jedi, ker je črevo ob vročini mnogo bolj občutljivo kakor ob mrazu. Poleti jej torej priprosto, ampak redno.

Ne jej poleti mnogo masti, ne jej mnogo mesa ali pa samega mesa in nikakor ne jej mastnega mesa. Najboljša hrana za poletje je rastlinska hrana. Ta ima v sebi mnogo vode in nas odžaja. Rastlinska hrana je tudi lahka in nas dosti nasiti, ne da bi nas debelila. Meso je poleti celo nevarno, ker se ob vročini rado kvari. Posebno oprezen mora biti človek poleti glede rib; pa tudi konzerve in razne klobase zahtevajo previdnost. Najboljša hrana za poletje so prikuhe in sadje in posebno še razne solate, posebno če so pripravljene z dobrim oljem, ki ga lahko razkošno poliješ po njih.

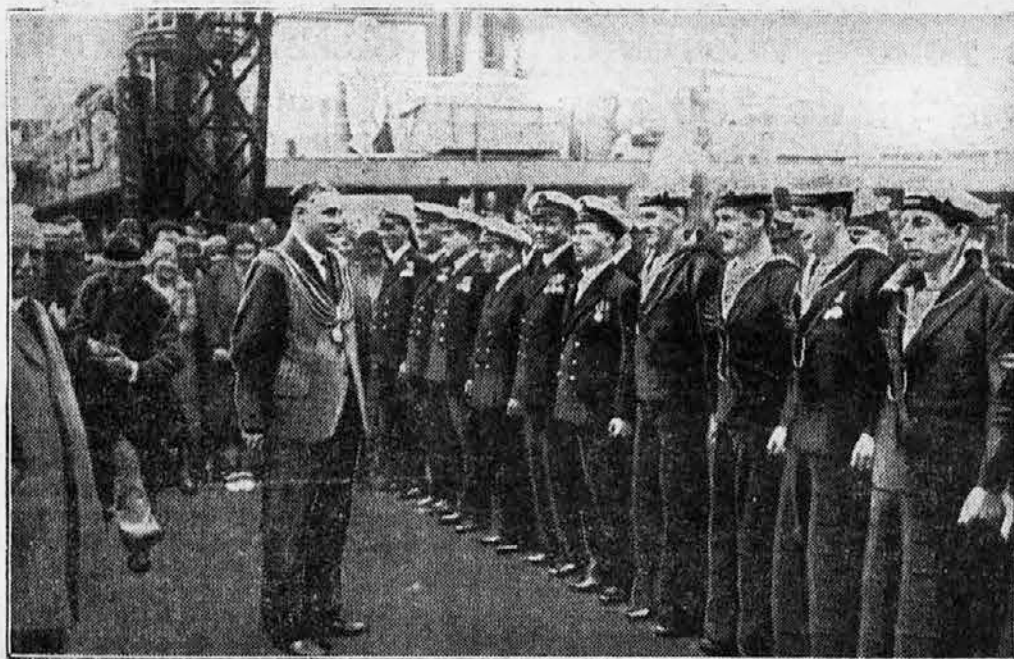
Uživaj hladne in sveže pijače. Mi moramo nadomestiti tekočino, ki jo izpotimo in moramo kri zredčiti da nismo preveč žejni. Najboljša voda je hladna studenčnica. Najboljša je voda, ki ima 10–12 stopinj toplote. Premrzle vode ne pij ali pa vsaj ne prenačaj; tako vodo pij le v kratkih požirkih.

Za izletnike in popotnike je najboljše sredstvo mrzla črna kava ali pa mrzel čaj, oboje seveda brez sladkorja.

Kogar zelo žeja, naj si večkrat na dan usta splahne s hladno vodo; kdor to večkrat napravi, temu ni treba piti preveč vode.

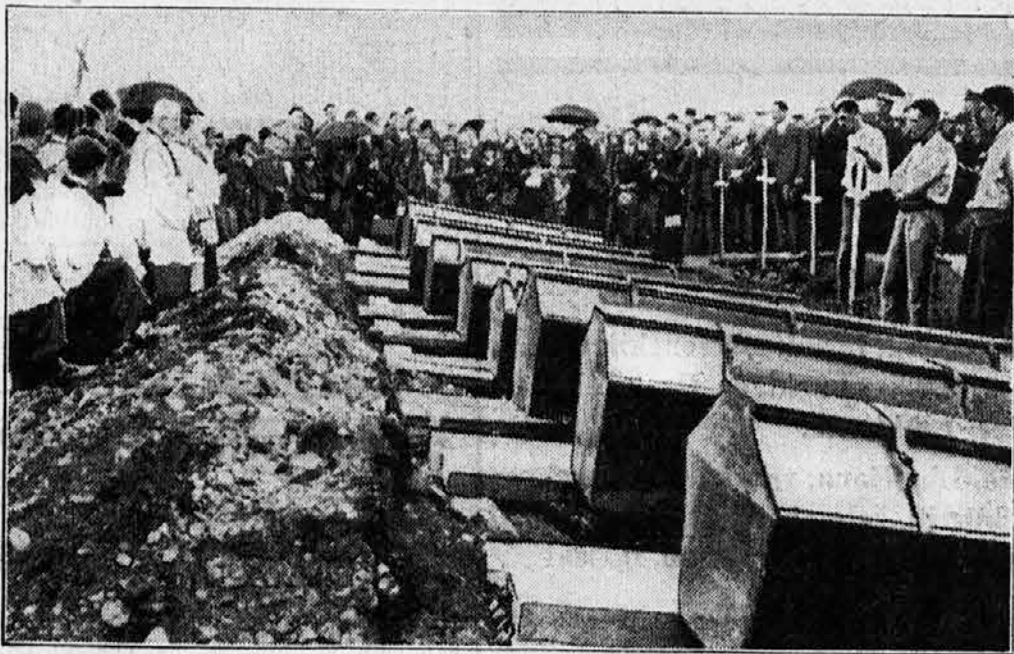
Pri vožnji po železnici vzemi s seboj steklenico slatine, steklenico pa zavij v mokro krpo ali pa v moker papir, pa boš imel vedno hladno pijačo na razpolago. Močne alkoholne pijače pa nis za poletje.

Neki škot si je kupil srečko dobrodelne loterije za 3 krone. Zadel je res prvi dobitnik: lahek voziček in konjička zraven. Človek bi mislil, da bo srečni dobitnik svojega dobitka vesel, naš škot se je pa nad vso mero jezil in kričal: »To je goljufija — to je sleparij! Kje je pa bič?«

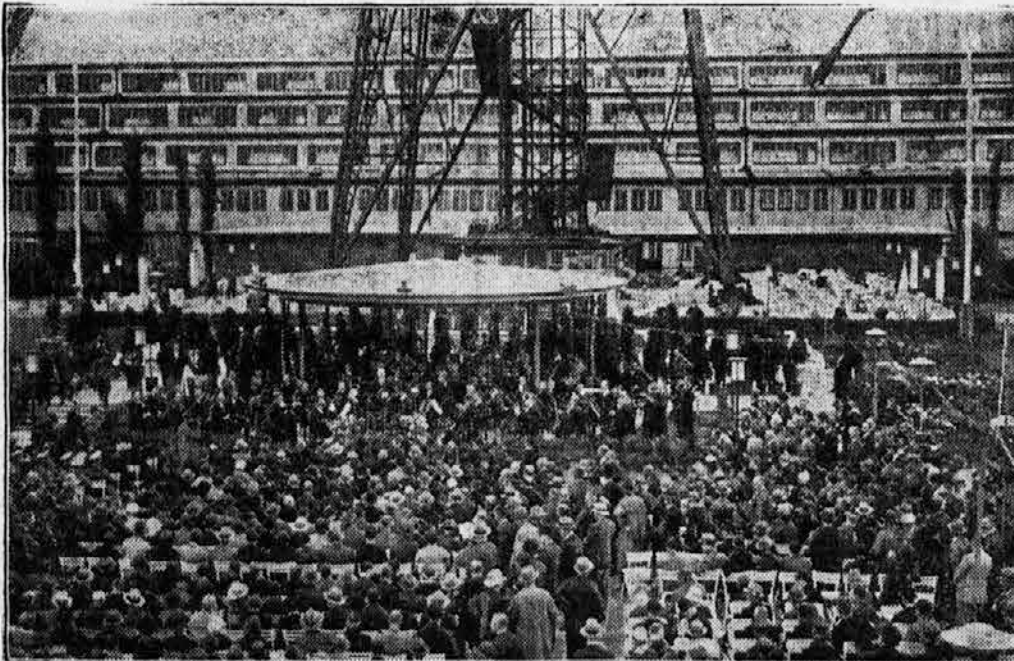
Rešeni mornarji s podmornice »Poseidon«

Angleška podmornica »Poseidon« se je pred nekaj tedni potopila v Vzhodni Aziji. Rešili so le nekaj mornarjev. Ti so se sedaj vrnil domov in v pristanišču Plymouth so jih slovesno sprejeli. Kralj je mornarje in častnike odlikoval z visokimi odlikovanji

Pogreb žrtev katastrofe v Lyonu

V Lyonu je nedavno neka ženska razstrelila svojo hišo, da bi dobila visoko zavarovalnino in plačala svoje dolgeve. Katastrofa pa je zahtevala 12 človeških žrtev. Na sliki vidimo prizor pogrebne svečanosti na skupnem grobu žrtev

Otvoritev radio-razstave v Berlinu

Zanimiv proces v Parizu

Odvetniški priganjači. — Tožbe.

Disciplinani odsek odvetniške zbornice v Parizu ima sedaj opravka z ovadbo, ki jasno osvetljuje težaven gospodarski položaj pariških odvetnikov.

Dobri ljudje so namreč ovadili odvetniška zbornica odvetnika dr. Henrika Benazeta, češ da »lovci« kliente na nedopusten način. Odvetniška zbornica je pozvala dr. Benazeta na odgovor, toda dr. Benazet ni bil za odgovor in za zagovor prav nič v zadregi, ampak je naštel kar 23 svojih tovarišev, ki ravno tako »lovce« svoje kliente z agentji kot on. Dr. Benazet se pa s tem odgovorom še ni zadovoljil, ampak je javno zapisal, da živi v Parizu nekaj stotin odvetnikov na ta način, ki se nikakor ne vjema s častjo odvetniškega stanu.

V Parizu so že doživeli afero z zdravniki, ki so tudi pošiljali svoje agente na kolodvore, da so prežali na tuje bolnike in jih dovajali svojim gospodarjem za mastno provizijo. Sedaj so na vrsti odvetniki. Odvetnikov je v Parizu mnogo, življenje pa je drago in težko. Zato iščejo odvetniki ljudi, zlasti pisarniške uradnike pri sodiščih, da jim priganjajo kliente, ki se nahajajo v preiskovalnih spisih in ki imajo dovolj denarja. Drugi odvetniki pa imajo cele lastne potnike, ki love kliente zanje po celi deželi.

Najboljše žive v Parizu še tisti odvetniki, ki so poslanci. Njihova imena ljudje vedno bero v časopisih, in kolikor večkrat govori odvetnik-poslanec, toliko bolj je znano njegovo ime in toliko bolj se polni pisarna...

Ves Pariz pa sedaj z veliko radovednostjo čaka, kaj bo rekla na vse to odvetniška zbornica.

Taščo je zaprl v kletko

Policija je te dni morala preiskati hišo nekega kmeta v vasi Atripoldu pri Neapolju. Pri preiskavi pa so našli v neki temni izbi na kletko iz lesa, ki je bila le poldrug meter dolga in 1 meter visoka, v kletki pa je bila zaprta stara ženica, oblečena v raztrgane cunje. Dognali so, da je ta ženska 73letna kmetova tašča, ki jo je držal kmet v zaporu že nad mesec dni in ji dajal ves čas le vodo in otrobe za hrano. Starko, ki je prišla že ob vso svojo moč, so prepeljali v bolnišnico, kjer je mogla še povedati, da jo je zaprl njen zet na prigovarjanje lastne hčere, ker jima ni hotela dati prepisati nekega malega posestva, ki je bilo še njena last.

Nemci se boje otrok

V nekem znamenitem nemškem listu piše Ernest Hahn:

»V Nemčiji ne moremo več govoriti o zakonih z dvema ali le z enim otrokom, ampak skoraj bomo govorili le še o zakonih brez otrok. Statistika namreč kaže sledeče:

Zakonov brez otrok je 40 odstotkov, zakonov z enim otrokom je 13 odstotkov, zakonov z 2 otroci je 20 odstotkov, zakonov z 3 otroci je 12 odstotkov, zakonov z več otroci je 15 odstotkov. Te številke so povprečne številke, ki veljajo za celo Nemčijo; v Berlinu n. pr. pa je zakonov brez otrok 53 odstotkov.

Goljuf, ki ni goljuf

Neki Francoz je prav spretno rešil vprašanje, kako se da v zastavljalnicah zaslužiti lepe denarje. Mož je namreč kupoval biserne ogrlice, ampak iz ponarejenih biserov, na ovratnice je pa pripenjal zaklopke iz pravega zlata ali pa iz platina in s pristnimi briljanti. Tako »pripravljenec« ovratnice je nosil v zastavljalnice, kjer je dobival zanje tudi po 20.000 frankov. Svoje poslovanje je razširil počasi tudi na Španijo in v južno Ameriko. Ko si je na ta način pridobil nekaj milijonov, je odšel v zaslužni pokoj. Ko so pa prišli njegovi slepariji na sled, so ga prijeli, a mož je rekel, da ni nikdar nikjer trdil, da so biseri pristni. Ker se je pokazalo, da je njegova trditve resnična, so ga izpustili kot »poštenjaka«, tako da sedaj lahko mirno uživa svoje milijone.